Madrid etrafında harb bütün şiddetile devam ediyor

AKŞAM

Kız talebe askerlik için hazırlık yapmağa başladı

TAYYARE PİYANGOSU
Kazanan numaraları 6 nci sahifemizde okuyunuz

Sene 19 — No. 6491 — Fiatı her yerde 5 kuruş | ÇARŞAMBA — 11 TEŞRİNİSANİ 1936 | Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 29113 (Klişe)

Madrid, asilere müthiş mukavemet gösteriyor

Dün de sabahtan akşama kadar çok şiddetli muharebeler oldu

Şehir üzerinde uçan tayyarelerden biri bir sokağın ortasına düştü

Paris 10 (Akşam) — Bugün Madrid etrafında, bilhassa Casa del Campa mıntakasında çok şiddetli muharebeler olmuştur. Bu mıntaka ormanlıktır. Asiler burada bir tuzağa düşmekten korktukları için şiddetli topçu ateşi açarak tanklar vasıtasile hücum etmişlerdir.

Madridde neşredilen resmî tebliğe göre bu hücumlar tamamen tardedilmiş ve bu havalideki Faslı kuvvetler çevrilmiştir. Tebliğde üniversitenin asiler tarafından işgal edildiği katî surette tekzip ediliyor. Asilerin Manzanares nehrini geçtiklerinin de aslı olmadığı bildiriliyor.

Diğer taraftan asiler Casa del Campa mıntakasında milisleri ihate ettiklerini iddia ediyorlar.

Bugün hükûmet kuvvetleri Madridin cenubunda Villaverde istikametinde bir taarruzda bulunmuşlardır.

MÜTHİŞ MUKAVEMET

Madrid 10 (A.A.) — Havas muhabirinden: Dün akşam saat yirmide umumî intiba, şu merkezde idi: Asiler, hedeflerini elde edememişlerdir. Hükûmet kuvvetleri, Sarabanchel'de müthiş bir mukavemet göstermişler ve Frankonun muntazam askerlerile Faslıları bir az geri çekilmeğe mecbur etmişlerdir.

Tayyarelere karşı yapılan endahtlar neticesinde dün asilerin bir tayyaresi düşmüştür. Bu tayyare, Madridin tam merkezinde bir caddeye düşmüş ise de nüfusça telefat yoktur. Tayyaredeki iki pilot, telef olmuştur.

MADRİDİ BOMBARDIMAN

Londra 10 — Madrid top ve tayyareler tarafından bombardıman ediliyor. Asilerin tayyareleri birçok bombalar atmıştır. Dünkü bombardımanda 13 kişi ölmüş, 22 kişi yaralanmıştır. İngiliz - Amerikan klübüne düşen bomba mühim hasarat yapmıştır. Bir bomba İngiliz sefarethanesine düşmüştür.

(Devamı 5 inci sahifede)

Kızlar askerliğe hazırlanıyorlar

Kadınların askerliği esas itibarile kararlaştırıldığı malûmdur. Bu kararı bilhassa mektepli kızlar büyük bir şevkle karşılamışlardır. Dün İstanbul tarafında hususî bir lisede erkeklere askerlik dersi vardı. Kızlar kendilerinin de bu derse alınmasını istemişler ve erkek talebe ile birlikte derse iştirak etmişlerdir. Kız talebe silâhın mekanizması hakkında malûmat aldığı gibi muhtelif talimlerde de bulunmuştur.

Resmimizde kız talebenin, bir küçük zabitin kumandası altında erkek arkadaşlarile birlikte yaptığı talimlerden bir kaç enstantane görünüyor.

Akdenizde İngiliz-İtalyan gerginliği azalıyor mu?

M. Baldvin "İngiliz - İtalyan münasebetleri birbirinin zıddı değildir„ diyor

Fakat bir kısım İtalyan gazeteleri İngilterenin silâhlanmak için vakit kazanmak istediğini iddia ediyor

Londra 10 — Reuter bildiriyor: Başvekil M. Baldvin dün akşam Londra belediye reisinin verdiği ziyafette söylediği nutukta İngiliz - İtalyan münasebetlerinden bahisle demiştir ki:

«Bugün İtalya ile vücude getirilmiş olan ticaret anlaşmasının, İngiliz - İtalyan ticaretinin, yavaş yavaş normal şeraite dönmesini kolaylaştıracak bir esas üzerinde şayanı memnuniyet bir tarzda yeniden tesis eyliyeceğini ümid eylerim.

İngilterenin Akdenizde İtalya ile olan münasebetleri biribirinin zıddı değil fakat biribirinin mütemmimidir. Bu

(Devamı 4 üncü sahifede)

Bir otomobil parçalandı

İçinde bulunanlardan iki kişi ağır surette yaralandı

Kazadan sonra otomobilin görünüşü

Beyoğlunda oturan Dimitro, Bodayanof, Kimenef ve Bodoyanof adlarında dört kişi dün gece Parmakkapıdan bindikleri şoför Nevzadın otomobilile Sarıyere gitmişlerdir. Dönüşte otomobil Kireçburnundan geçerken yol üzerindeki zift fıçılarına çarpmamak için şoför birdenbire yandaki sokağa sapmak istemiştir. Otomobil hızlı gittiğinden birdenbire çevrilince yolun kenarındaki hendeğe yuvarlanmıştır.

Bu anî yuvaranma neticesinde otomobil parçalanmış, içinde bulunanlardan Dimitro başından, Bodoyanof da vücudünün muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanmışlardır. Kazayı zabıta haber almış, derhal imdad otomobili çağırılarak yaralılar hastaneye kaldırılmışlardır. Kaza etrafında tahkikat yapılıyor.

Deniz filomuz

İngiliz ve Yunan donanmalarına iadei ziyarette bulunacak

Ankara 10 Telefon) — Amiral Şükrü Okanın kumandasındaki deniz filomuz bu ayın yirmisinde İngiliz donanmasına iadei ziyarette bulunmak üzere Maltaya gidecektir. Filomuz başta Yavuz zırhlısı olmak üzere dört mhrip, üç tahtelbahir ve bir ana gemisinden mürekkeptir.

Donanmamız Maltadan dönüşte Atina civarındaki Faler adasına giderek Yunan donanmasına da iadei ziyarette bulunduktan sonra memleketimize dönecektir.

Tıraş bıçaklarını taklit edenler

İzmirde dört kişilik bir şebeke yakalandı

Yakalanan şebekenin efradı: Sağdan sola doğru İsmail, Salim, Abdullah ve Ramazan

İzmir (Akşam) — İzmirde tanınmış tıraş bıcakları firmaları ambalajlarını taklid ederek bu ambalaj içinde adi bıcakları süren bir şebeke meydana çıkarılmış, eşebeke azası zabıtaca yakalanmıştır. Şebekenin elebaşısı Kayserili Salim adında biridir. Suç arkadaşları da Aksekili Abdullah, Denizlili İsmail ve Kayserili Ramazandır.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Hergün bir hatıra

Bugünkü Gülhane parkı nasıl yapıldı?

Anlatan: Operatör Prof. Cemil

Yedinci sahifemizde okuyunuz

Kadınların askerliği

Dahiliye vekâleti müsteşarı B. Sabri muhabirimize beyanatta bulundu

Mevzubahs mesele kadınların fiilen askere alınması değil, seferberlik halinde geri işlerde kadınlardan da istifade edilmesidir

Ankara 10 (Telefon) — Kadınların askerî mükellefiyetleri hakkında bir kanun projesi hazırlandığını ve bu projenin dahiliye müsteşarı B. Sabrinin reisliği altında kurulan bir komisyonca tedkikine başlandığı hakkında bir sabah gazetesi tarafından verilen haber üzerine bugün dahiliye müsteşarı B. Sabriyi gördüm. Bana şunları söyledi:

(Devamı 5 inci sahifede)

Bir tramvay durağı:

Biletçi — Bayanlar baylar, var mı inecek: Belediye . Türbeeeel..

Son dakika

Madridde dünkü harp çok şiddetli oldu

Müdafiler asilerin bütün hücumlarını tard ettiler

Paris 11 (Akşam) — Madrid müdafileri âsilere karşı müthiş mukavemet gösteriyorlar. Şehrin yakınında çok şiddetli muharebeler oluyor. Âsiler her taraftan hücum ediyorlar, bilhassa Madridi şimalden çevirmek istiyorlar. Fakat vaziyette değişiklik yoktur.

Dün Casa de Campoda olan muharebeler çok şiddetli idi. Hükûmet kuvvetleri burada büyük bir mukavemet göstermişler, vakit vakit mukabil hücumlar yapmışlardır.

Havas muhabiri dün tayyare faaliyetinin çok fazla olduğunu bildiriyor. Âsilerin tayyareleri hükûmet kuvvetlerinin bulunduğu mevzilere bombalar atmıştır. Bombardıman 20 dakika sürmüş ve çok şiddetli olmuştur. Bombardımandan Madrid toz duman içinde görünmez olmuştur.

Madridde müdafaa tedbirleri arttırılmaktadır. İcabında şehrin içinde de harbe devam edilecektir.

JAPONYA, FRANKO HÜKÛMETİNİ TANIYACAK

Londra 11 (Akşam) — Tokyodan bildirildiğine göre Japonya münasib gördüğü zaman Franko hükûmetini tanıyacaktır.

SOVYET RUSYA İKİ KOLORDU GÖNDERECEKMİŞ

Berlin 11 — Bura radyosu Paris Soir gazetesinin yazdığı bir şayiayı neşrediyor. Bu şayiaya göre Sovyet Rusya İspanyaya tam techizatlı iki kolordu gönderecekmiş. Bunları nakledecek vapurlara denizaltı gemileri refakat edecekmiş. Bu haberin doğruluğuna inanılmıyor.

Fransada toplantılar

Doriot Fransız - Sovyet muahedesinin feshini istiyor

Saint-Denis 10 (A.A.) — M. Doriot, dün öğleden sonra Fransız halkçıları fırkasının kongresinde ezcümle şöyle demiştir:

«Fransız - Sovyet misakı, Alman tehlikesini memleketimizin ta göbeğine nakletmekte ve bizi garbî Avrupada bolşevizmin ajanları mevkiine sokmaktadır.»

Son aylarda Sovyet Rusya tarafından yapılmış olan diplomasi âkitlerini hulâsa eden hatip, şöyle demiştir: «Bu akitlerin bir tek gayesi vardır: Fransız - Alman münasebetlerini büsbütün vahimleştirmek.»

M. Doriot, Fransız - Sovyet misakının feshedilmesini, komünist fırkasının harici ez kanun addedilmesini, general Frankonun tanınmasını, Almanya ile doğrudan doğruya müzakeratta bulunulmasını istemiştir.

Fransız halkçılar partisinin bu içtimaında inzıbatı temin için içtima mahallinin etrafında kuvvetli polis kordonları vücuda getirilmiştir.

Bu kordonlar, halk cephesi mensuplarının içtima mahalline yanaşmalarına mâni olmuştur.

Sokaklarda halk şöyle bağırıyordu: «Doriotu hapishaneye tıkmalı.»

Belçikada askerlik kanunu

Brüksel 11 (Akşam) — Askerlik kanunu projesi bu hafta meclise verilecektir. Meclis askerlik müddetinin uzatılmasına muhalif olduğundan projenin kabul edilmemesi muhtemeldir.

Sefiri çıkarmışlar!

İspanyanın Berlin maslahatgüzarının başına gelenler

Paris 10 — İspanyanın Berlin maslahatgüzarı Almanyadan ayrılarak buraya gelmiştir. Maslahatgüzar kendisinin sefaretten çıkmağa mecbur edildiğini, İspanyol faşistlerinin binayı işgal ettiklerini söylüyor.

Polisin kendisini himaye etmesini istemişse de polis himayede bulunmamıştır.

İNGİLİZ MASLÂHATGÜAZRI MADRİDDE KALACAK

Londra 10 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin bildirdiğine göre, büyük Britanyanın Madrid maslahatgüzarı M. Forbes, Madridde kalacaktır. Bir İngiliz mümessilinin Madridin işgalinden sonra nasyonalist makamlarla münasebette kalması, Londrada, arzu edilmektedir.

M. Beckin beyanatı

"Ingiliz devle adamlarile temasımdan çok memnunum"

Londra 10 (A.A.) — M. Beck, sabahleyin başvekâlet dairesinde M. Baldvin ile görüşmüştür. Bu ziyaret yarım saat devam etmiştir.

Londra 10 — İngiliz ve ecnebi matbuatı mümessillerini kabul eden M. Beck, her iki meleket matbuatı tarafından da tebarüz ettirildiği veçhile, İngiltere ile Polonyanın birçok bağlarla birleşmiş bulunduklarını ve İngiliz devlet adamlarile yaptığı temastan memnun olduğunu söylemiştir.

Polonya - Çekoslovakya meselesi, beynelmilel bir görüşmeye müsait olmaması dolayısile, mevzuubahis edilmemiştir.

Batı paktı ile Polonya - Alman paktı arasındaki münasebetlere gelince, M. Beck, bu son paktın, ilk Lokarno muahedesi gibi sulhün istikrarı bakımından çok mühim bir unsur olduğuna işaret etmiş ve müzakerelerin müsbet bir neticeye varmasını samimiyetle temenni etmiştir.

M. Beck, Paris ve Berlinden geçerek Varşovaya döneceğini söylemiştir.

NELER GÖRÜŞÜLÜYOR?

Londra 11 — M. Bek beyanatında Londrada Lokarno, Danzig, Filistine yahudi muhacereti hakkında görüştüğünü söylemiştir. Gazeteler şark misakı meselesinin de görüşüldüğünü, İngilterenin Almanya ve Sovyet Rusya arasında bulunan Lehistanın mevkiini göz önüne alarak şarkta emniyeti temin edecek bir esas bulmağa çalışacağını yazıyorlar.

Viyana toplantısı

Roma misakına dahil devletlerin hariciye nazırları bugün toplanıyor

Belgrad 10 (Akşam) — Roma misakına dahil devletlerin hariciye nazırları yarın (bugün) Viyanada toplanacaklardır.

Roma 10 — Üç taraflı Viyana müzakerelerinin ehemmiyetini azaltmak isteyen Tempo gazetesine karşı yaptığı bir tenkidde Curnale d'İtalya gazetesi ezcümle diyor ki:

Kont Ciano, gerek Tuna havzası, gerek Avrupanın umumî maksadları bakımından çok mühim olan bir takım vesikalarla Viyanadan dönecektir. Üç devlet, Roma protokolları tarafından çizilen yoldan katiyen ayrılmıyacaklardır.

Habeşistanda ölenler

Roma 11 (Akşam) — Resmi bir tebliğe göre teşrinievvel ayında Habeşistanda olan çarpışmalarda 129 zabit, küçük zabit ve nefer ölmüştür.

Bu Sabahki Telgraflar

M. Baldvinin büyük bir nutku

Ingiliz başvekili günün bütün meselelerini gözden geçirdi

Londra 10 (A.A.) — Reuter bildiriyor: Londra belediye reisinin senelik ziyafetinde, M. Eden, kendini elçiler heyetinin şerefine kaldırarak ezcümle Almanya büyük elçisi M. Von Ribbentropa hoş geldiniz demiş ve Polonya Dışişleri bakanı M. Beckin ziyafette hazır bulunuşuna işaret ederek şunları söylemiştir:

«Aramızda M. Beck ile çalışmak zevkini tatmış olanlar, kendisinin memleketine ve Avrupa sulhü eserine yaptığı hizmetin ne derece kıymetli ve ne derece ivazsız olduğunu öğrenmişler ve takdir etmişlerdir.»

Bundan sonra başbakan M. Baldvin söz alarak büyük bir nutuk söylemiştir. Başvekil İngiliz - İtalyan münasebatından bahsettikten sonra demiştir ki:

«İspanya işlerine gelince, İngiliz hükûmeti, İspanya anlaşmazlığının bu memleket hududları haricine sirayet etmesinin önüne geçmek için, ademi müdahale üzerindeki müsbet müzahereti ile elinden gelen hiçbir şeyi deriğ etmemiştir.

Dünya sulhü eserine kalpten bağlı bulunan büyük Britanya ile Polonya arasındaki sıkı işbirliğinin inkişafı karşısında İngiltere hükûmeti şimdiden memnuniyet hissetmektedir.

M. Eden İngiliz dış politikasını pek yakında uzun uzadıya anlattı. Benim birkaç söz söylemek istediğim bir mesele vardır ve bu mesele, İngiliz hükûmetinin bilhassa nazarı dikkate aldığı bir işe aiddir. Bu, Lokarno anlaşmalarının, yerini tutacak olan yeni bir muahedenin vücude getirilmesi için beş garp devleti arasında bir içtima yapılmasını istihdaf eyliyen ve halen devam etmekte olan ihzarî faaliyettir.

Ümid edelim ki bu yeni muahede, Avrupa meselelerinin tanzimine doğru ilk merhaleyi teşkil eylesin. Ben, burada bulunan herkesin, halen yapılmakta olan noktainazar teatilerinin müsbet ve mesud neticeler vermesi hakkındaki arzumuza iştirak eylemekte olduklarından eminim.»

M. Baldvin, İngiltere - Mısır muahedesi hakkında şöyle demiştir:

«Bu muahede, Akdenizin şarkındaki beynelmilel vaziyette devamlı bir istikrar unsurudur. Mısırı, müttefikimiz sıfatiyle selâmlarım.»

Başbakan Montreux'de imzalanan Boğazlar mukavelesinden de bahsetmiş ve demiştir ki:

«İngiltere hükûmeti, Montreux konferansının muvaffakıyetle neticelenmesine mühim surette yardım edebilmiş olduğundan dolayı büyük bir memnuniyet duymaktadır. Montreux konferansı, beynelmilel meselelerin, tetkik ve münakaşa yolu ile halli hususunda mesud bir misal teşkil eylemektedir.»

M. Baldvin, nihayet, bütün Avrupanın silâhlanmasına işaret ederek ve bu keyfiyetin akla sığmaz bir delilik olduğunu bildirerek demiştir ki:

«Bu silâhlanma devam ederse muhakkak harp olur demiyorum. Fakat bu silâhlanmalar harbi herhalde daha mümkün kılmaktadır.»

M. Baldvin, nutkunun sonunda, harbin, nihayet anarşiye ve dünya ihtilâline müncer olacağını bildirmiş ve herkesi beynelmilel anlaşmalarla silâhların azaltılmasına ve tahdidine davet etmiştir.

Hava hücumlarından korunma

Maskeler 19 buçuk liraya satılacak, dahiliye vekâleti yeni bir lâyihya hazırladı

Ankara 10 (Telefon) — Hava hücumlarından korunma hakkında şimdiye kadar muhtelif tedbirler alınmış kurslar açılmış, şehirlerde ışık söndürme tecrübeleri yapılmış, ve zehirli gazların halk üzerindeki tesirlerini canlı bir surette gösteren sergiler vücuda getirilmiş konferans ve neşriyatta bulunulmuştur. Kısa zamanda çok iyi neticeler veren bu çalışmalara devam edilmektedir. Diğer taraftan Kızılayın gaz maskesi fabrikası da bir müddetten beri imalâta başlamıştır. Sivil halka mahsus gaz maskesi satışına yakında başlanacaktır.

Bu maskelerin 19 buçuk liraya kadar satılacağı anlaşılıyor. Bu fiat maskelerin ecnebî memleketlerdeki satış fiatinden noksandır.

Dahiliye vekâleti bu tedbirlerle birlikte gerek vatandaşların gerek muhtelif müesseselerin hava hücumları karşısında ittihaz edecekleri tedbirleri bir kül olarak ihtiva eden yeni bir kanun lâyihası hazırlamıştır. Projede gazlardan korunma, yardım teşkilâtı, ışık söndürme işleri ve sığınaklar hakkında hükümler vardır.

Kanun projesinde bütün vekâletlerin seferberlik şubesi müdürlerinden mürekkep komisyonda gözden geçirilecektir. Komisyon ilk toplantısını dahiliye vekâleti müsteşarı bay Sabrinin reisliği altında bu ayın 12 sinde yapacaktır.

Doktor Şaht

Cumartesi günü Berlinden tayyare ile Ankaraya gelecek

Berlin 10 (A.A.) — Millî banka genel direktörü ve millî ekonomi bakan vekili Dr. Schacht 14 ikinci teşrinde tayyare ile Ankaraya gidecek ve Cumhuriyet Merkez Bankası direktörünün Berline yaptığı ziyareti iade edecektir. Dr. Schacht Ankarada iki üç gün kalacak ve bu esnada alâkadar makamlarla iki memleket arasındaki ticaret münasebetlerinin bugünkü hali ve müstakbel inkişafı hakkında konuşmalarda bulunacaktır.

Doğu illerinde üniversite

Şark vilâyetlerinde bir üniversite kurulması düşünülüyor. Üniversitenin Van veya Diyarıbekirde kurulması muhtemeldir. Üniversite doğu illerinin muhtaç olduğu ilim adamlarını yetiştirecektir.

Yugoslavya - İtalya

Bir Yugoslav siyasîsi: "Yugoslavya dostluk ve ittifaklarını terk edemez" diyor

Yugoslavyanın eski adliye nazırı M. Markoviç M. Musolininin son nutku hakkında bir makale neşretmiştir. Bu makalede deniliyor ki:

«Yugoslavyanın Balkanlarda ve orta Avrupada bir âmil olarak tanınması, İtalyan siyasetine yeni bir istikamet verilmesini icab ettirir. Halbuki, M. Musolininin nutkunda, böyle bir değişiklik yapmak arzusuna dair hiçbir emare yoktur.

Bilâkis, Düçenin, İtalya ile Yugoslavya arasındaki «dostluk münasebetleri için yeni esaslar» dan bahsederken, daha ziyade, Yugoslavya siyasetinin değişmesini, onun an'anevî dostlukları ve ittifakları terketmesini ve Berlin - Roma mihverine iltihak etmesini düşündüğü anlaşılıyor. Eğer Düçenin teklifi böyle ise, bu, Yugoslavya için de, bütün Yugoslav milleti için de kabulü imkânsız bir tekliftir.

Seyrüsefer kanunu

Hazırlanan lâyiha yakında meclise verilecek

Motörle işleyen bütün nakil vasıtalarına şamil olmak üzere yeni bir seyrüsefer kanun lâyihasının hazırlandığını evvelce yazmıştık. Dahiliye vekâleti bu hususta İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük belediyelerin fikirlerini sormuştur. Vekâlet bu lâyiha ile bütün motörlü vesaitin tabi olacakları şartları, yayaların şehir içlerinde sokaklardan yürüyüş tarzını ve ayni zamanda yolların korunması çarelerini temin edecektir. Yolların korunma çareleri için lâyihaya ne gibi hükümler konacağı Nafıa vekâletinden sorulmuştur. Kanun son şekline girmiştir. Yakında meclise verileceğine dair şehrimizin alâkadar mahafiline malûmat gelmiştir.

Averof Brendiziye gitti

Atina 10 — Averof kruvazörile dört Yunan muhribi, müteveffa kral Kostantin ile kraliçe Olga ve Sofinin naşlarını alıp Yunanistana getirmek için dün Brendiziye hareket eylemişlerdir.

Averof ile beraber veliahd prens Pol, prens Andre ve prens Hıristo Foros ile prenses Heleni ve Katerin de beraber gitmişlerdir.

Yeni mebus namzetleri

Başvekâlet tezkeresi cuma günü mecliste okunacak

Ankara 10 (Telfon) — Büyük Millet Meclisi cuma günkü toplantısında münhal olan beş mebusluk hakkındaki başvekâlet tezkeresi okunacaktır.

Kimlerin namzed gösterileceği hakkında şimdiden muhtelif şayialar dönmekte ise de üniversite kadim diller profesörü Nazmi, eski dahiliye vekâleti müsteşarı ve şimdi Cumhuriyet Halk partisi heyeti âzasından Vehbi ve halk romancısı Hüseyin Rahminin bu nazmedler arasında bulunması en kuvvetli ihtimal dahilindedir.

Tebrik telgraf

Ankara 10 (A.A.) — Teşrinievvel inkilâbının 19 uncu yıl dönümü münasebetile dış işleri bakanı doktor Tevfik Rüştü Aras ile Sovyetler birliği dış işleri halk komitesi M. Litvinof arasında telgraflar teati edilmiştir.

Kara ve deniz kanunlarında değişiklik yapılacak

Ankara 10 — Kara ve deniz ticaret kanunlarında esaslı değişiklikler yapılmasına karar verilmiştir. Bu maksatla bir komisyon teşkil edilmiştir.

Pamuk istihsalâtı

Nafıa vekâleti sulama işini tanzim için proje hazırladı

Ankara 10 (Telfon) — Ege mıntakasında pamuk istihsalâtını arttırmak için sulama işlerini tanzim etmek üzere nafıa vekâletince yeni bir proje hazırlanmaktadır.

Bilhassa Mendires, Gediz, Bakırçay ve Niğde hizasından geçmekte olan sulardan âzamî surette istifade edilmesi için tedbirler alınmaktadır.

Öğrendiğime göre başvekil İsmet İnönü bu hafta içinde nafıa vekâletince hazırlanan projelerle bizzat meşgul olacaktır.

İranla müzakerede bulunacak heyetimiz Tahranda

Tahran 10 (A.A.) — Türk heyeti dün parlâmentoyu ziyaret ederek meclisin bir toplantısında hazır bulunmuştur. Heyet, bilâhare şehir kütüphanesini gezmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

AKŞAMDAN AKŞAMA

İstanbulda sıtma

Şişli ve Teşvikiye taraflarında yüksek ateşle başlıyan ve başka bir hastalık zannedilen vakalara çağrılan doktorlar, muayene neticesinde, bunun bir sıtma olduğunu teşhis etmişler diye yazdı gazeteler.

Her günkü hayatın dalgınlığı ve mesuliyetleri arasında, bilhassa o semtlerde oturmıyorsanız, gözden kaçacak bir hâdise. Fakat «İstanbul» ve «sıtma» kelimelerini bir araya getirerek, delâlet ettiği mefhumlar üzerinde biraz zihin sarfederek düşününüz ve bundan daha garib bir yaklaşma ve birleşme olup olamıyacağına o zaman hükmediniz.

Sıtma denilince, akla üzerini sazlar kaplamış bataklıklar gelir; insan oturmıyacak hali yerler gelir; ve nihayet köyler gelir. Fakat tarihin yadigârı, Türkiyenin en kalabalık şehri, dünyanın en güzel bir merkezi ile sıtma hastalığını nasıl yanyana getirebilirsiniz? İşte biz buna da muvaffak olduk.

Gazeteler diyorlar ki şişli ve Teşvikiye taraflarında sıtmaya tutuldukları tesbit edilenler evvelce bu hastalığı çekmiş kimseler değilmişler. Zaten işin vehameti ve ciddiyeti de bundan ileri geliyor. Yoksa başka bir tarafta sıtmaya yakalanıp ta onun nöbetlerini İstanbulda çekmek bir dereceye kadar izah kabul eder. Fakat İstanbul içinde sıtmaya tutulmak?

Şüphesiz ki eğer, temin edildiği gibi, bu vaka sahi ise bir kaç senedenberi Şişli ve civarını istilâ eden sivri sineklerin bir marifeti demek olacaktır. Ayni zamanda bir de azizlik. Çünkü, malûm ya, gazeteler Şişli ve civarında sivri sineklerden bahsettikleri zaman, bu şikâyet tekzib edilmek istenilmişti. Sıtma hastalığı hayvancıklarını hamil olmıyan sivri sinekler, kendi varlıklarını inkâr kabul etmez surette ispat ve teyid için, nerede bulmuşlarsa bulmuşlar, sivri sinek hastalığını yakalayıp kanımıza sokmuşlar demek oluyor.

Asırlardanberi sıtmanın saltanat sürdüğü koca koca havaliyi sıtma mücadelesi sayesinde o felâketten Türk himmetinin kurtardığını biliyoruz. Bu büyük ve şükran ile karşılanmağa lâyık azim ve muvaffakıyeti bildiğimiz içindir ki şimdi İstanbulun sıtma tarafından fethedilen alâmetlerini görmek bizi hayret ve teessür içinde bırakıyor. Anlaşılıyor ki İstanbulun meşhur sivri sinekleri hiç te ihmal edilecek, şakaya gelecek mahlûklar değilmiş. Onların içinde de sıtmayı nakledebilecek cinsler varmış. Şu halde tekziblerden, bilmemezliğe ve görmemezliğe gelmelerden vazgeçerek sivri sinek mücadelesine ciddi surette başlamak sırası gelmiş sayılmaz mı? Akşamcı

Hariçten 20-30 bin ton çimento gelecek

Son zamanlarda çimento tedarikinde bazı güçlüklere tesadüf ediliyordu. Haber aldığımıza göre hükûmet hariçten 20 - 30 bin ton kadar çimento ithaline müsaade etmeği kararlaştırmıştır.

Renkli bir filim dün gazetecilere gösterildi

Sakarya sineması yeni teknikolor usullerile yapılmış olan Mavi valsler filmini dün gazetecilere göstermiştir. Teknikolor renkli filimlerde son usuldür. Filimde bu usul muvaffakiyetle tatbik edilmiştir.

Sığınaklar

Talimatnamede bazı değişiklik yapılacak

Hava hücumlarından korunmak için binalarda yapılan sığınaklar hakkında belediye fen heyeti bir talimatname yapmıştı. Talimatnamenin birinci maddesinde: «Yeniden yapılacak resmi ve gayri resmî binalarda lüzumu halinde muharebe gazlarına karşı sığınak olarak bir yer yapmak zaruridir.» diye bir fıkra vardır. «Lüzumu halinde» tabiri mühim görülmüştür. Bu tabir her bina için sığınak yapmak mecburiyeti olmadığı zannını vermektedir.

Talimatnamede, sığınakların nasıl yapılacağı anlatılırken bir yerinde: «Bina dahilinde münasip surette gazdan korunma mahalli tesis edilecektir.» deniliyor. «Münasip surette» tabiri de gaz sığınaklarının inşasında tereddüdü doğuran ikinci bir sebeptir.

Talimatname, büyük bahçelerde de hendekler açılmasını emrediyor. Fakat bu hendeklerin ebadı gösterilmemiştir.

Sığınaklarda tip vahdetini temin etmek ve tereddütleri ortadan kaldırmak üzere bu noktalar fen heyeti tarafından yeniden tedkik edilerek talimatnamede tadilât yapılacaktır. Bundan sonra talimatname tasdik edilmek üzere şehir meclisine verilecektir.

Elektrik, havagazı

Ücretlerin ay başında tahsili düşünülüyor

Elektrik ve havagazı şirketleri tahsildarları, ayın gayri muayyen zamanlarında abonelerden abone bedeli istemektedirler. Bu yüzden bir çok abone sahipleri taksitlerini teehhürle vermektedirlr.

Halbuki Ankarada elektrik ve havagazı taksitleri her ayın başında istenmektedir.

Bu ulusün şehrimizde de tatbiki için nafia vekâleti şirketler baş müfettişliğine müracaat edilmiştir. Başmüfettişlik tetkikata başlamıştır. Tetkikat müsbet netice verirse taksitler aybaşları abonelerden istenecektir. İlk talepte vermiyenlere bırakılacak ihbarnameden sonra taksitler nihayet ayın onuna kadar tashil edilecektir.

İlk mektepler

Bir gazete, şehrimizde bazı ilk mekteblerin lâğvedildiğini yazıyordu. Yaptığımız tahkikata göre, İstanbul 40 ıncı mekteb binası tamire mühtaç görüldüğü için 52 inci mekteb ile birleştirilmiş ve bu mektebte çifte tedrisat usulü tatbik edilmiştir.

Üsküdarda 41 inci mekteb binasında da tehlikeli vaziyet görülmüş ve bu mektebin talebesi civar mekteblere dağıtılmıştır. Beyoğlunda üç ay evvel 52 inci mekteb namile bir mekteb açılmıştır. Bu vaziyet karşısında bütün mıntakalarda ilk tedrisat, tabiî mecrasında devam etmektedir.

Küçük sanayi kongresi

İstanbulun delegeleri dün akşam Ankaraya gittiler

Küçük sanayi kongresi yarın Ankarada toplanacaktır. Bu münasebetle ticaret odası umumî kâtibi bay Cevad Nizamî ve esnaf şubesi direktörü bay Kâzım dün akşamki trenle Ankaraya gitmişlerdir. Kongrede bulunmak üzere seçilen İstanbul murahhasları oda kâtibi umumisi ile arkadaşına refakat etmektedir.

Küçük sanayi kongresine çok ehemmiyet verilmektedir. Bu kongreden sonra hazırlanacak kanun lâyihası Küçük sanayide bir inkılâp yapacaktır.

Kongrede görüşülecek mevzular çok geniştir. Çırak, kalfa ve ustaların tastiki ve bunlara düşecek vazifelerin tatbiki bu mevzuların başında gelecekler arasındadır. Çırak yetiştirme usulü ve bu üç sınıfın çalışma tarzları da ayrı ayrı tesbit edilecektir. Müstakbel Küçük sanayi kanununun tatbikatında belediylere de mühim vazifeler düşecektir. Küçük sanayi erbabının imtihan işlerile yakından alâkadar olup muvaffakiyet gösterenlere birer ehliyet vermek belediyenin vazifeleri arasına girecektir. Nihayet, büyük sanayie bir hazırlık teşkil eden küçük sanayiin inkişafı için ehliyetnamesiz küçük sanat erbabına iş öğrenip ehliyetname alması yolunda her türlü kolaylıklar gösterilecektir.

Ticaret odası küçük sanayi erbabının dileklerini tesbit ederek hazırladığı raporu iktisad vekâletine göndermiştir.

Dünkü sis

Kalamış vapuru bir motöre çarparak batırdı

İshak reisin idaresindeki Deryakuşu adındaki balık motörü dün sabah saat yedi buçuk sıralarında köprüye gelirken Sarayburnu önlerinde köprüden Haydarpaşaya gitmekte olan Akay idaresinin Kalamış vapurile karşılaşmıştır. O sırada deniz üzerinde kesif bir sis bulunduğundan vapur kaptanı iyice yaklaşıncaya kadar motörü görmemiştir.

Vapur birdenbire motörü görünce yolunu çevirememiş ve bütün hızile motöre çarpmıştır. Bu çarpışma neticesinde motör parçalanarak batmıştır. Motörde bulunan İshak reisle diğer üç tayfa ve iki bin tane palamut balığı denize dökülmüştür.

Kazayi gören diğer kayıkçılar yetişerek İshak reisi ve üç tayfasını kurtarmışlardır. Denize dökülen balıkların pek azı çıkarılabilmiştir. Kaza etrafında zabıta ve liman idaresi tahkikat yapıyor.

Orman talebesinin tetkikleri

Dün orman fakültesi talebeleri hocalarile birlikte kontrplâk fabrikasile Ayvansaraydaki Nur kalem fabrikasında tedkik ve denemelerde bulunmuşlardır.

Pek yakında İzmitteki kâğıt fabrikasını da gezeceklerdir.

Sanat mektepleri

Bu seneden itibaren malzemeyi mektep alacak

Sanat mekteplerinin çalışma tarzı bu seneden itibaren değişmiştir. Şimdiye kadar sanat mektepleri talebesi yaptıkları işlerin malzemesini kendileri tedarik etmekte idi. Bu suretle malzeme tedariki talebe için çok külfetli olduğundan bu usul bu seneden itibaren değiştirilmiştir. Şimdi sanat mektepleri talebesi için mütedavil bir sermaye ayrılmıştır. Bu sermaye ile talebenin işliyeceği işler için malzeme tedarik edilmektedir.

Bu malzeme ile hariçten sipariş alınmaktadır. Talebe halkın siparişleri üzerine çalışmaktadır.

Bu usul sayesinde hem halk piyasadan daha ucuza mal tedarik etmekte, hem de talebe malzeme tedariki külfetinden kurtulmaktadır.

Borsada vaziyet

Dün sterline iki kuruş düşük fiat verilmiş ve İngiliz lirası 613 - 616 kuruştan muamele görmüştür.

Fransız parası bir Türk lirası mukabili 17,14,75 frank ve İtalyan parası da 15,11,50 liret olmak üzere muamele görmüşlerdir.

Altın, borsa haricinde dün beş kuruş daha düşerek 985 kuruştan muamele görmeğe başlamıştır.

Kadın meselesi

Galatada bir kişi ağır surette yaralandı

Galatada Çeşmemeydanında oturan Yusufun karısı Huriye dört ay evvel evinden ayrılarak Bostanbaşında Mehmed adında birinin yanına gitmiştir.

Yusuf tahkikat neticesinde karısının yerini öğrenince evvelki gece Mehmedin evine gitmiş, karısını almak istemiştir. Bu yüzden Yusufla Mehmed kavgaya tutuşmuşlardır. Mehmed bıçakla Yusufu birkaç yerinden ağır surette yaralamıştır. Vakayı haber alan zabıta Mehmedi yakalamış, Yusuf hastaneye kaldırılarak tahkikata başlanmıştır.

İplik buhranından şikâyetler devam ediyor

İplik buhranından şikâyetler devam ediyor. İktisad vekâleti bu hususta tetkikat yapılmasını ve buhranı önleyici tedbirlerin tayinini ticaret odasına bildirmiştir. Oda derhal tetkikata başlamış, gerek İstanbuldaki fabrika ve gerek buhrandan şikâyet eden dokumacı esnafı ile temaslar yapmıştır. Ne gibi tedbirler alınması icabedeceği en kısa zamanda iktisad vekâletine arzedilecektir.

Ayrıca vekâletin de bu hususta tetkikat yapmakta olduğu haber alınmıştır. İplik buhranını önlemek için gümrük resimlerini indirerek hariçten iplik ithali şimdilik zarurî görülmektedir. İthalât daha ziyade piyasada bulunmıyan iplik cinslerine inhisat etmektedir.

İSTANBUL HAYATI

İstanbulun saatleri

Geçen gün bir arkadaşla beraber hem ziyaret hem ticaret kabilinden Boğaziçine bir gezinti yapmağa karar verdik. Saat biri yirmi geçe Köprüden kalkan vapura binmek için Eminönünde buluşacaktık. Saat bire çeyrek kala evden çıktım. Kendi saatimden şüphelendiğim için Beyazıda çıkınca oradaki saatlere de baktım. Üniversite kapısının iki yanındaki saatlerden birisi bire beş var, öteki on var. İkisi de benim saate uymuyor.

Caddenin ortasında direk üzerinde İş Bankasının kocaman kumbaralı saati tam biri gösteriyor. Tramvaya bindim. Yolda bir kaç saatçi dükkânının önünden geçerken baktım. Kimisi biri on geçiyor, kimisi bire on var. Sirkeci istasyonunun kuledeki saati tam «1» şu vaziyete nazaran bizim tramvay Beyazıddan Sirkeciye kadar zaman mefhumunun haricinde kalmış!

Yolda bir ahbabı gördüm. Tramvaydan inmek icab etti. Arkadaşla beraber yürüyoruz. Yeni camiin İş bankası tarafında duvardaki saatler gözüme ilişti. Sağdaki biri beş geçiyor, soldaki bire yirmi var. Eh, Bayazıddan Yeni camie kadar hep on dakika arasında bocalıyoruz. Kemeri geçtim. Tramvay durağında direğin tepesindeki kocaman saat tüylerimi diknlendirdi. Biri yirmi geçiyor. Eyvahlar olsun vapuru kaçırdık. Demek ki Yeni cami kemerinin bir başından öte başına aşağı, yukarı on beş dakikada geçmişiz. Bir tanıdığa rasladım, telâşla sordum:

«— Saatiniz doğru mu?.

«— Elbette. Hiç yanılmaz..

«— Şimdi saat kaç?.

Baktı.

«— Tam bire on var..

Hoppala.. ayıkla bakalım pirincin taşını. Yol arkadaşımı oralarda göremeyince Köprüye koştum. Ben merdivenleri inerken bizim vapur da düdük çalarak iskeleden ayrıldı. Köprüdeki Şirketin saatine baktım. Biri yirmi beş geçiyor. Merak ettim. Kadıköy iskelesine kadar yürüdüm. İskelenin kocaman saati biri on sekiz geçiyor. Düşünüyorum. Şu vaziyette her gün benim gibi kim bilir kaç zavallı aldanıyor?.. C. R.

Bir otobüs tramvayla çarpıştı, ön tarafı parçalandı

Çorluya gitmek üzere dün Sirkeciden hareket eden bir otobüs Türbe önünden geçerken karşıdan gelen 16 numaralı tramvayla çarpışmıştır. Bu çarpışmada tramvayın ön tarafı ve otobüsünde yan kısmı parçalanmıştır. Kazada kimse yaralanmamıştır.

Yüksek tedrisat müdürü Ankaraya gitti

Üç günden beri şehrimizde bulunan yüksek tedrisat umum müdürü Cevad dün Güzel sanatlar akademisinde meşgul olmuş ve Avrupadan yeni gelen profesörlerle görüşmüştür. Bay Cevad, dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir.

Yangın başlangıcı
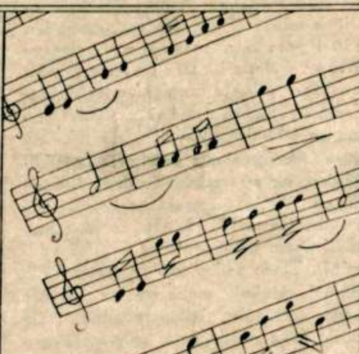
Sultanahmedde Mehmed adında birinin oturduğu evde dün yangın çıkmıştır. İtfaiye haber alıp yetişinceye kadar evin bir kısmı yanmıştır. Yangın esnasında evde kimse olmadığından ateşin neden ve nereden çıktığı anlaşılmamıştır. Zabıta tahkikat yapıyor.

Bay Amcaya göre...

— Evvelki gün Yeşilay cemiyetinin toplantısındaydım bay Amca...

... İçki aleyhdarlarını çoğaltmak için herkes üstüne bir iş aldı...

... Musikideki behremden ötürü bana da, bir Yeşilay marşı yap, dediler...

... Fakat Yeşilâyın ülküsünü musikinin hangi makamı, hangi usulü ile ifade edeceğim bilmem?

B. A. — Suzidil makamının ağır aksak usulü bu işe yarar sanırım!..

İngiliz - İtalyan

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

bir hakikattır ve bu hakikatın, gerek burada, gerek İtalyada bilinmesinden çok şey kazanılacaktır.»

MORNİNG POSTUN BİR MAKALESİ

Londra 10 (A.A.) — Morning Post gazetesinin bildirdiğine göre, İngiltere ile İtalya arasındaki karşılıklı gerginliği izale için iki memleket arasında bir anlaşma vücude getirilecektir.

İki hükûmet, Akdenizdeki karşılıklı menfatları tanıyacak olan notalar teati edeceklerdir. Her iki hükûmet, belki de, başka devletlerle, büyük Britanyanın vaktiyle zecrî tedbirler zamanında yaptıklarına müşabih iki taraflı deniz anlaşmaları yapmamayı da taahhüt eyliyecektir.

ROMADAKİ CEREYAN

Temps gazetesinin Romadaki muhabirinin bildirdiğine göre İngiltere Hariciye nazırı M. Eden tarafından Avam kamarasında söylenen nutuk Romanın yarı resmî mahafilinde, heyeti umumiyesi itibarile, memnuniyete şayan görülmüştür. Muhabir, İngiliz - İtalyan münasebatındaki gerginliğin zail olmağa başladığını gösteren ilk alâmetlerin belirdiğini, İngilterenin Adis-Ababa sefarethanesindeki muhafız Hindli asherleri geri çekmeğe karar vermiş olmasını, ve İngiliz - İtalyan ticaret muahedesinin imzalanmasını buna misal olarak gösteriyor ve diyor ki: «Maamafih tenkidler eksik değildir. İngiliz Hariciye nazırının nutkunda Habeşistandaki İtalyan imparatorluğunun tanınması meselesinden hiç bahsetmediği zikrediliyor ve M. Mussolininin son nutkunda İngiltere ile İtalya arasında karşılıklı menfaatlere müstenid bir Akdeniz anlaşması aktedilmesini açıktan açığa teklif ettiği halde, M. Edenin İtalyan hükûmetinin bu işaretine tamamile cevap vermediği ilâve ediliyor. Bu hususta deniliyor ki: «M. Eden yalnız Akdenizin iki devlet için haiz olduğu hayatî ehemmiyeti kaydetmekle iktifa etmiştir. Bu sözler, İngiltere ile İtalyanın eski vaziyetlerinde kaldıklarına delildir.»

Roma mahafilinin fikrine göre İngiltere en müsaid ahvalde Akdeniz meselelrini ancak Milletler cemiyeti ve Lokarno paktı meselelerile birlikte müzakere edebilecektir. Romada M. Edenin son nutkunun, İngilterenin teslihatını tamamlmak için vakit kazanmağa matuf bir manevra olmasından korkulmaktadır.

Stampa gazetesi başmakalesinde bu ihtimali, haşin surette ortaya atıyor. Velhasıl İngiltereni, İtalyanın Akdenizde ve Afrikadaki mevkiini zâafa uğratmak vakit kazanmak siyasetini takip etmesinden endişe ediliyor. Resmî mahafilin nikbinliğine rağmen İngiliz siyasetine karşı bir emniyetsizlik ve itimatsızlık hüküm sürüyor.

Tıraş bıçakları

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Son zamanda İzmir piyasasında tutunmuş firmaların tıraş bıcakları ambalajları içinden en adî ve kullanılmış bıcaklar çıkmağa başlamıştı. Tıraş bıcağı satan ticarethaneler, bu firmaların İzmirdeki acentesine müracaatla şikâyette bulunmuşlar ve bunun üzerine zabıta faaliyete geçmişti. Sahtekârlık yapan şebeke, bir gün gibi kısa bir zamanda meydana çıkarılmış ve tutulmuştur.

Salim, suçunu tamamen itiraf etmiş, İzmirde bir klişeciye, mühim bir bıcak firmasının İzmir acentesi olduğunu söyliyerek klişe yaptırdığını ve bunlarla Nefaset matbaasında ambalaj kutu ve kâğıdları bastırıp adî bıcakları bu ambalajlar içinde piyasada sattırdığını, hattâ civar vilâyet ve kazalardan birçoğuna da gönderdiğini söylemiştir. Şebeke efradı adliyeye verilmişlerdir. Adliyece tevkif edilen dört suçlu hakkında takibata devam ediliyor.

Boğaziçi vapurları

Boğaziçinde oturan bir çok okuyucularımızdan aldığımız mektuplarda son günlerde Boğaziçinden Köprüye iniş seferlerinde görülen teehhür ve intizamsızlıktan ve vapurların tarifede yazılı saatlerde Köprüye varmadıklarından şikâyet edilmektedir.

Filhakika sabahları saat 6,50 Beykozdan hareket eden vapur, ancak bir çeyrek teehhürle Köprüye varabiliyor. Dün bu vapur muayyen saatten üç çeyrek sonra Köprüye gelebilmiştir.

Halbuki bu vapur, vakit ve zamanında mekteplerine ve işlerine yetişmek istiyen talebe ve memurlara mahsus olduğu cihetle, bu vapurun bu kadar geç Köprüye varması bu seferin ihdasındaki maksadı tamamile akim bırakıyor.

Sonra Beykozdan 6,50 de kalkan bu vapur, çok küçük olduğu cihetle, Beykozdaki yolcular ile dolmakta ve müteakip iskelelerden binen halk, Köprüye kadar ayakta beklemek mecburiyetinde kalmaktadırlar. Boğaziçi halkının Şirketihayriyeden dileği bu sefere hem daha yollu ve hem de daha büyük bir vapur tahsis etmesidir.

TEŞEKKÜR

İçimizden ebedî ayrılışile bize kapanmaz bir yara bırakan kocam ve babamız mütekaid malûl binbaşı Hüseyin Hüsnünün cenaze töreninde bulunmak zahmetine katlanan ve acımıza ortak olan kıymetli ve kadirşinas aile dostlarımıza, sayın mesaî büyüklerime, Beşiktaş Jimnastik klübü âzalarına, Elektrik ve Tramvay Şirketleri mağazalar muhasebesi ve bütün arkadaşlarıma bizzat ayrı ayrı teşekküre bugünkü büyük teessürümüz mâni olduğundan gazetenizin bu hususta tavassutunu dilerim.

Karısı: Enver Güler, Oğlu: Elektrik Tesisatı T. A. sosyetesi tesisat bürosu şefi Kemal Güler, Kızları: Zehra Tükenmez ve Şadüman.

TEŞEKKÜR

Vefatı ile bizi matemlere gark eden ailemizin başı göz hekimi Esat paşanın cenazesine iştirâk eylemek, çelenk göndermek, bizzat veya telgrafla, telefonla veya mektupla taziye etmek, hatır sormak lûtuf ve nezaketinde bulunan muhterem zatlara ayrı ayrı teşekkür ve minnetlerimizi arz ve takdim ederiz.

Ailesi namına: Eşi Makbule Esat Işık

YENİ NEŞRİYAT:

PARA VE İNKİLÂB

İktisadî devletçilik - III üncü cilt

Ahmet Hamdi Başar, (İktisadî Devletçilik) kitabının üçüncü cildini «Para ve İnkilâb» adı altında neşretti. Para meselelerinin bütün dünyada son zamanlarda kazandığı ehemmiyet düşünülürse bu mevzuun ne kadar günün meselesi olduğu anlaşılır.

BORSA

İstanbul 10 Teşrinisani 1936
(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	96,50	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933		» Müessis	83,—
istikrazı	96,50	T. C. Merkez	
Ünitürk I	23,92,50	Bankası	90,—
» II	22,10,—	Anadolu hisse	25,10
» III	22,40,—	Telefon	6,75
Mümessil I	45,50	Terkos	11,75
» II	42,40	Çimento	13,90
» III	—	İttihat değir.	10,25
İş Bankası	10,—	Şark »	0,80

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,06,75	Prağ	22,36,25
Londra	616,—	Berlin	1,96,67
Nev York	79,35,—	Madrit	7,39,44
Milâno	15,03,50	Belgrad	34,65,90
Atina	89,12,25	Zloti	4,23,—
Cenevre	3,44,35	Pengo	4,30,20
Brüksel	4,67,85	Bükreş	108,44,25
Amsterdam	1,47,36	Moskova	24,87,50
Sofya	64,93,50		

Eminönü Halkevinden: 11/11/936 çarşamba günü saat (17,5) da Evimizin Cağaloğlu merkez salonunda Nusret Safa Coşkun tarafından (Millî Edebiyat) mevzulu bir konferans verilecektir. Bu konferans bütün yurtdaşlara açıktır.

Zayi — Şişli ile Tünel arasında kullanılmak üzere aldığım tramvay pasosunu kaybettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur.

Alman mektebi talebesinden Necil Özyer

Fatif Sulh Birinci Hukuk Hâkimliğinden:

Yedikule kapısında Birinci İkinci bahçenin arkasındaki bahçede bahçıvan Ligor Vangele.

Unkapanında Ayazma caddesinde 200 numarada Arpacı Tahsin vekili avukat Tiryandafilos tarafından 130 liranın faiz, masarifi mahkeme ve ücreti vekâletle birlikte tahsiline hüküm verilmesi dileğile aleyhinize açtığı davanın icra kılınan muhakemesinde: Namınıza çıkarılana davetiye meşruhatına göre ikametgâhınız meçhul gösterildiğinden bir ay müddetle dilek üzerine ilânen tebliğat icrasına karar verildiği ve mahkeme 11/12/936 tarihine müsadif cuma günü saat 14 e talik edilmiştir. Tayin edilen gün ve saatte Fatih Birinci Hukuk mahkemesine bilasale veya bilvekâle bulunmadığınız takdirde dava gıyabınızda bakılacağı usulün 141 inci maddesine tevfikan tebliğ makamına kaim olmak üzere davetiye ilân olunur. M. 898

İstanbul Komutanlığından:

1 — As. Ş. Başkanlıklarında çalıştırılmak üzere tekaüt Binbaşı ve Yüzbaşıların en genç yaşta olanlarından münasip miktarda tekaüt subay mütekaiden çalıştırılmak suretiyle (ücretle değil) alınacaktır.

2 — Arzu edenlerin aşağıdaki şartları tamamlayarak şubeleri vasıtasiyle İstanbul Komutanlığına müracaat etmeleri.

3 — Şartlar şunlardır:

A — İstida dilek

B — Sıhhî rapor

C — En az iki sene hizmet edeceğine ve tayin edilecekleri yere harcırahsız gideceklerine dair noter senedi.

D — Tekaüt oldukları günden bu ana kadar nerelerde ve ne gibi vazifeler gördüklerine dair vesika.

H — Polisin musaddak hüsnü hal vesikası. (2851)

DÜŞÜNCELER:

BÜROKRASİ

«935 mali senesinde Gaziantepte idim. O yılın ikincikânun ayında İstanbul emrine verildim.

Gaziantepte yol parası iki taksitte haziran ve ikinci teşrin aylarında alınır.

Ben, son taksit zamanı ikinci teşrinde iki taksit tutarı olan 4 lirayı birden vermiştim. Bu suretle 935 senesi yol parasından - nereye gidersem gideyim - muaf tutulmam gerekecekti. -

Oysa ki...

Oysa ki İstanbulda ikinci taksit mart ayında verilirmiş.

Ben mart ayında Gaziantepten İstanbula nakledilmiş olduğumdan İstanbul belediyesi bu parayı - ikinci defa - maaşımdan kesti.

Bir dilek verdim. Meseleyi anlattım. Ben «Gaziantepte yol paramı verdim» dedim.

Dilekçe Antebe gönderildi. Orası cevab verdi. Burası cevapta noksan bulup yine oraya sordu. Orası yine cevap verdi. Burası yine sordu.. ilâh.. Yani sekiz dokuz ay geçti böylelikle. Ben ise, ne Antebin aldığını ne buranın kestiğini geri alamadım.

1 — İyi iş altı ayda çıkar, derler. Ben sekiz ay bekledim.

2 — Buna ne derler?»

Cevab:

— Eski ismiyle kırtasiyecilik, asrî soy adile Bürokrasi...

Orhan selim

General Eydeman

Türkiyede gördüğü iyi kabulden ve ordumuzdan hararetle bahsediyor

Moskova 10 (A.A.) — Assoaviakim kurulu başkanı general Eydeman Moskovaya dönmüş ve Tas ajansına aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Türk topraklarına vardığımız dakikadan itibaren, kendimizi, yalnız «Turkkuşu» tarafından değil, fakat ayni zamanda hükûmet ve ordu tarafından da vücuda getirilen hassatan dostane bir hava içinde hissettik. Türkiyeyi ziyaretimiz, Türk - Sovyet dostluğunun canlı bir tezahürü halini almıştır.

Bu ziyaretimiz esnasında Türkiyede havacılık sporunun inkişafı yolundaki büyük muvaffakıyetleri de görmek fırsatını bulduk. 29 teşrinievvelde «Türkkuşu» başarılarını tam surette göstermiştir. On binlerce kişiden mürekkep bir halk kütlesi, tayyareci bayan Sabihanın yüksek ve mükemmel hava hareketlerini büyük bir heyecanla seyretmiştir.

Havanın müsait olmamasına rağmen paraşütçüler, parlak bir grup atlayışı yapmışlardır. Plönörcüler de kendi sanatlerindeki yüksek meharetlerini göstermişlerdir. O gün ayni zamanda Türk ordusunun havacılık, alanındaki büyük muvaffakıyetlerini de gördük. Eskişehir hava üssüne mensup pilotlar, bir seri yüksek ve mükemmel hareketler yapmışlardır.

Türk ordusunun gittikçe daha ziyade tekemmüle doğru muvaffakıyet ve sebatla çalışmakta olduğunu, Türkiyeyi bu kısa ziyaretimize rağmen, anlamış bulunuyoruz. Bunu, bilhassa İstanbul garnizonu manevralarında müşahede eyledim.

Şurasını da bilhassa tebarüz ettirmek lâzım gelir ki Türk hükûmeti, vaktile Türkiyede hemen hemen hiç mevcud olmıyan endüstrinin inkişafı sahasında çok büyük bir gayret sarfetmektedir.

Ithali memnu ilâç

Adapazarlı doktor Hüseyin Hüsnünün muhakemesine dün başlandı

Muayenehanesinde ithali memnu ilâç bulundurduğu ve bunları müşterilerine satmak suretile kaçakçılık yaptığı iddiasile mevkufen şehrimize gönderilen Adapazarı doktorlarından Hüseyin Hüsnünün muhakemesine dün dokuzuncu ihtisas mahkemesinde başlanmıştır. Adapazarında Yenicami karşısında 1 numaralı evde oturduğunu 1298 tevellütlü olduğunu, serbes doktorluk yaptığını tıbbiyeden mezun bulunduğunu söyleyen suçlu hükûmeti cumhuriye teşekkül etmeden evvel bu ilâçları nümune olarak Avrupadan getirttiğini, fakat müşterilerine kullanmadığını, hastaları için İstanbul ecza depolarından birinden ayrıca ilâç getirttiğini, Adapazarında müşterilerinin günden güne artmasından dolayı doktor arkadaşlarının kendilerini çekemediklerini ve hakkında iftiraya başladıklarını, eczacıların da bu doktorlara uyarak hastalarına ilâç vermediklerini söylemiştir.

Doktor bu sözlerini bitirince cebinden bir mektup çıkrmış ve mahkemeye vermiştir. Avukat Boşnak Ahmed imzasını taşıyan bu mektupta, oğlunun hayatını kurtardığından doktor Hüseyin Hüsnüye teşekkür edilmektedir.

Bazı şahidlerin dinlenmesi ve suçlunun bundan sonraki duruşmalarının gayrimevkuf olarak yapılmasına karar verilmiştir. Muhakemeye bu ayın 26 sında devam edilecektir.

Gaziantepte telefon tesisatı

Gaziantep (Akşam) — Bir sene evvel yapılması posta ve telgraf idaresince kararlaştırılmış olan telefon tesisatına başlanmıştır. Tesisat bu ay içinde tamamlanacak ve şehrimiz en medenî bir ihtiyaca daha kavuşmuş olacaktır.

Kars - Hopa yolu yapılacak

Artvin 10 (A.A.) — Kars - Hopa yolu güzergâhı devlet yolları arasına alınmıştır. Bu yolların yapılması Çoruh vilâyetinin iktisadî kalkınmasında mühim bir rol oynıyacaktır.

Madrid, asilere mukavemet göstsriyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ŞİDDETLİ MUHAREBELER

***Paris* 10 — Madrid etrafındaki muharebeler çok şiddetlidir. Milisler büyük bir inadla harp ediyorlar. Birçok defalar mukabil taarruza geçmişlerdir. Asiler tebliglerinde bu taarruzları tardettiklerini bildiriyorlar.**

Bugün asilerin beş tayyaresi gaz fabrikasına 15 büyük bomba atmıştır. Hükûmetin tayyareleri asilerin bir tayyaresini düşürmüştür.

Sevil radyosunun tebliğine göre asiler Manzanares nehrinin sağ sahilini tahkim ediyorlar. Madride asıl büyük hücum buradan yapılacaktır.

Havas muhabiri Carabanchel Alto karargâhını gezmiştir. Burada milislerin kuvvetle yerleştiklerini görmüştür. Hükûmetin topçu kuvvetleri Alcoreon, Poznelo köylerini bombardıman etmiştir. Bu iki köy yanmıştır.

SOKAK MUHAREBESİNE HAZIRLIK

Madrid 10 (A.A.) — Beşinci milis alayının halka hitaben neşrettiği emirnamede, ezcümle deniliyor ki:

«Eğer asiler Madride girerlerse Madrid halkının, evlerini birer kale haline ifrağ ederek Faslılarla Lejyonerlere karşı kanlı mücadelelerine buralardan devam etmeleri lâzımdır. İhtiyarlar, kadınlar ve çocuklar da dahil olduğu halde herkes Madridin müdafaası için sefrber olmalıdır.

Barikatlar vücude getirmeli, bütün mahallelerin sokak başlarında muharebeye devam için siperler kazılmalı, Madridde kalabilmiş organize faşistler yokedilmeli, şehre girebilecek tanklar ve zırhlı otomobiller üzerine alev saçan şişe bombaları atılmalıdır.»

GUADARRAMA CEPHESİNDEKİ KUVVETLER

Lizbon 10 (A.A.) — «Diarol» gazetesinin yazdığına göre general Miajanın vazifesi, Guadarrama cephesinde bulunan cumhuriyetçi kuvvetlerin Valence ve Barcelone istikametinden çekilinceye kadar Madridi müdafaa etmekten ibarettir.

Cumhuriyetçilerin en güzide ve techiz edilmiş kuvvetleri olan bu kıtaatın ise Madridden başka ricat hatları yoktur ve ancak şarka teveccüh edebilirler.

Kadınların askerliği

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

— Askerlik mükellefiyetine dahil olmıyanların sefer halinde devlet makanizmasının muhtelif sahalarında çalıştırılması hakkında esasları ihtiva eden bir lâyiha vekâletimize de verilmiş ve vekâletin noktai nazarı ilâve olunarak başvekâlete gönderilmiştir. Bu lâyihanın tedkiki için henüz bir komisyon kurulmuş değildir. Böyle bir komisyona riyaset edeceğim hakkındaki haberi ben de gazetede gördüm. Bu haber ayın 13 ünde toplanacak ve hava hücumlarından korunma hakkında vekâletimizce hazırlanan projeyi tedkik edecek olan komisyondan galat olsa gerektir.»

Evelce de bildirdiğim gibi dahiliye müsteşarının bu beyanatı ile de anlaşılıyor ki bugün için mevzuu bahsolan mesele kadınların fiilen askere alınması değil, seferberlik halinde askerlik çağındaki erkekler vazifeye çağırıldıkları zaman geride kalacak işlerin görülmesinde askerlik mükellefiyetinden hariç olan erkekler gibi kadınlardan da istifade olunmasıdır.

Efgan harbiye veziri Kâbile hareket etti

Tahran 10 (A.A.) — Efgan harbiye veziri Mahmud han, Mazenderan - Meşhed yolu ile Kâbile hareket etmiştir.

SİYASÎ İCMAL

Viyana toplantısı

İtalya, Avusturya ve Macaristan devletleri, iktisadi cihetten kendi aralarında teavünde bulunmak ve müşterek bir dış politika takip etmek üzere Romada akdettikleri protokol mucibince vakit vakit vaziyeti gözden geçirmek ve yeni tedbirler almak üzere Romada toplantı yapıyorlardı. Fakat üç devlet Hariciye nazırının hep Romada toplanmaları bu iktisadi ve siyasî birliğe İtalyanın himayesi altında bir teşekkül rengi veriyor ve Macaristanla Avusturyayı İtalyaya tâbi ikinci derecdeki hükûmetler derecesinde gösteriyordu.

Almanya ile İtalya Avusturya meselesi üzerinde uzlaşıp Avrupa ve dünya politikasında cephe birliği yaptıktan sonra Avusturya ile Macaristanın İtalyaya tâbi görünmesinde bir mâna kalmamıştır. Bilâkis bu iki devletin İtalya kadar Almanya ile de teşriki mesaide bulunabilecklerini göstermek icap etmişti. Bunun için Roma protokoluna dahil üç devletin yeni toplantısının Viyanada yapılması kararlaştırılmıştı.

Bu konferans yarın başlıyor. Bu üçler toplantısının Almanyanın aleyhinde olmıyacağını anlatmak için bu konferansa iştirak edecek İtalya Dışbakanı Kont Ciano daha evvel Berline gitmiş ve orada Almanya Dışbakanı ve daha sonra M. Hitler ile görüşmüştü. Viyana konferansının akabinde de Avusturya Dışbakanı Dr. Şmit Berlini ziyaret edecektir. Viyana konferansı evvelçe üç devlet arasında sefirler vasıtasile iktisadi ve siyasî meseleler hakkında verilen kararların münasip birer suretle dünyaya ilânından başka bir maksat gütmemektedir. Bu kararlardan şüphesiz evvelce Almanya haberdar edilmiş ve kendisinin reyi ve muvafakati alınmıştır.

Binaenaleyh Viyanada zahirde üçler ve hakikatte dörtler toplantısı yapılıyor. Avusturya dün İtalyaya tâbi görünüyordu. Bugün müstakil görünüyor. Fakat hakikat halde Avusturyayı İtalyaya bağlayan rabıtalar tamamile çözülmüştür. İtlya Avusturyadaki faşist teşkilâtı Heimwehr'lere dayanıyordu. Avusturya başvekili olup şimdi ortaksız diktatörü bulunan Dr. Şuşnig evvelâ bu teşkilâtın başında bulunan prens Starhembergi kabineden uzaklaştırmıştı. Daha sonra bu milis teşkilâtını dağıttı. Ahiren kabinesini tadil ederek Heimwehr'lerin kabinede bulunan adamlarını uzaklaştırdı.

İtalyanın dayandığı teşkilât kökünden yıkılırken Almanyanın Avusturyadaki kolu olan Naziler meydanı boş bulmuşlar ve fevkalâde faaliyete başlamışlardır. Yani hakikatte vaziyete Almanya hâkimdir.

ASKERLİK BAHİSLERİ:

Kadınların askerliği

Modern harp o kadar umumîleşmiştir ki; evi yanan kadın nasıl kovaya saldırırsa, bütün memleketi tutuşacak olan kadının millî müdafaa işine koşması da o kadar zarurîdir

Askerî muharririmizden:

Bu iş artık bir vodvil mevzuu olmaktan çıkmıştır. Kadın muharebe sahasının tesirinin dışında kaldığı müddetçe ondan müdafaa işine karışması istenilmemiştir. Fakat muharebenin bütün memlekete ve bütün memleket içindeki insanlara teşmili artık kaçılmaz bir hakikat olduktan sonra onu müdafaa işinden dışarda tutmak demek, evi yanan bir kadına sen kadınsın, bu yangına su dökme demeğe benzer.

Hayır, artık günlük hayatımızda bile «lâtif» ve «gayri lâtif» diye iki sınıf ayırmadığımız nüfusumuzun yarısını, sakim bir âdete kapılarak, milletin en mukaddes işi olan müdafaa vazifesinden dışarda tutamayız. Bunu bilhassa şu cihetten yapamayız ki, maddî ve manevî bütün kudretlerile ortaya atılan, kadın, çocuk, hattâ kabiliyetli 55 lik yaşlıları bile cepheye sürmek isteyen milletler karşısında biz yalnız bir yarımızla çalışırsak muvafakıyetimiz şüpheye girer. O halde kadının askerlik ve müdafaa vazifesini daha bugünden erkeğinki kadar katî bir zaruret olarak görmek şarttır. Bunu esas bir prensip olarak kabulden sonra kadının askerlik ve müdafaa işinde üzerine ne gibi vazifeler alabileceğini münakaşa etmek mümkündür:

Bir defa harp ve seferberlik zamanında müdafaa ve askerlik hizmeti iki kısma ayrılır:

1 — Cephede hizmet.

2 — Cephe gerisinde hizmet.

Ordu, kolordu ve tümen dahilindeki cephe gerisi hizmetleri de dahil olmak üzere (meselâ kollar, katarlar ve saire) bütün memlekette bu iki çeşid hizmette çalışanların mevcudünü biribirine müsavi kabul edebiliriz.Yani bir milyon kuvvet çıkaran bir memlekette bu kuvvetten en az beşyüz bin kişisi memleket dahilinde sanayi, ziraat, nakliye, yol inşaatı memleket dahili müdafaa (meselâ havaya karşı veya inzibat için) hastane, menzil, ordu ve kolordular gerisinde nakliyat ve diğer bütün cephe gerisi hizmetlerinde çalışır ve bunların mevcudu bizzat cephede top ve tüfek kullananlar mevcudundan belki fazladır, fakat aşağı değildir. Bu nisbet katiyen fazla görülmemelidir. Büyük harpte Fransızlar bütün gayretlerine rağmen cephede yalnız tümenlerinde 9000 muharibe karşı 3000 gayri muharip, İngilizler ise 9000 muharibe karşı 5000-6000 gayri muharip insan kullanmışlardı. Yani yalnız tümen dahilinde en asgarî nisbette cephe geri hizmeti % 25 den aşağı değildir. Bir de tümenden geriye doğru ve büyük menzil ve dahil memleket hizmetleri nazarı itibare alınırsa ordunun ve iç memleketin cephe gerisi hizmetlerinde çalışanların mevcudu % 50 den bile fazla olur. Bir defa kadınlar bu % 50 hizmetin her şubesinde, her kısmında rahat rahat iş görebilirler.

Diğer muharip olan kısma geçelim: Muharebenin bugünkü şekli bütün ordu efradının süngü süngüye düşmanla karşılaşmasını icap ettirmez. Meselâ tayyarelere ateş eden topları, çok uzaktan mermi gönderen demiryolu toplarını düşünelim. Bunlar bugünün en dakik hesap ve otomatik makineleri üzerindeki bir sürü ince işten sonra tek bir düğmeye basmak veya tek bir tetiğe dokunmakla vazife görürler. Bu işi kadınlar neden yapamasınlar? Bunlarda ne hadden fazla kuvvet ne de normalden üstün cesaret istenilir. Binaenaleyh hasta ve sakat olmayan kadın da erkek arkadaşları gibi pekâlâ bu vazifeyi görür. Halbuki bundan sonra memleket dahilinin hava hücumlarına karşı müdafaası için top, ışıldak, dinleme, haber verme hizmetlerinde kimbilir kaç defa on binlerce insan kullanılacaktır. O halde bizzat muharip sınıfların bir hayli şubesinde de kadın millî müdafaa işini görebilir.

Kala kala ordunun diğer bir kısmı kalıyor ki, burada insanlar düşman karşısında süngüsü, mızrağı, makineli tüfeği veya tüfeğile iş görür. Bunlarda hakikaten büyük cesaret, fazla vücud mukavemeti ister. Başka türlü bu işler görülemez. Bunun miktarını bütün millî müdafaa hizmetinde çalışanların % 30-35 şi olarak kabul edebiliriz. Yalnız bu kısım içerisindedir ki, kadınların hakkile hizmet görüp göremiyeceği mevzuu bahis olabilir.

Ben ne doktor Mazhar Uzman gibi kadının dört haftadan üçünde anormal olduğunu iddia edecek kadar kadının zâafına kaniim. Ne de femenistler gibi kadının erkeğin yapabileceği her işi ayni kuvvet ve kudrette yapacağını iddia edebilirim. Esasen bu hususta salâhiyet sahibi de değilim. Yalnız bildiğim noktalar şuralardır ki, İstiklâl savaşında benim bölükte hizmet etmiş olan nakliyeci köylü kadınları muharebe esnasında dahi periyod zamanlarını ileri sürerek hizmetten kamıyorlardı. Sonra Yörük kadınlarının bir pınar başında doğurduktan ve yavrusunu suda yıkadıktan sonra kabilesinin arkasından yürüyüp iltihak ettiğini de çok defa dinledik. O halde bugün kadında büyük bir zâaf olarak görünen birçok şeyler var ki; belki bunlar yeni bir tarz yetişme, spora idman sayesinde ortadan zail olabilir. Bu hususta kızıl ordudaki kadın taburları, İspanyada sağ ve solda silâha sarılmış olan sinyoritalar bize fikirler verebilirler. O halde en son olarak geri kalan % 30-35 kısım içinde de kadının ne dereceye kadar yer alacağı araştırılıp zamanla bir neticeye varılabilir.

İş buraya gelince kadınlığın en mukaddes vazifesi olan çocuk yetiştirme bahsi göz önüne dikilmemeğe imkân var mı? Doğru, harp esnasında da bir memleket çocuk ister ve zayiat ancak bununla telâfi olunabilir. İyi amma harp esnasında nasıl insanların yiyeceği, topların atacağı hesap edilererek bunun için yalnız kadın değil birçok sıhhatli ve genç erkekler bile bir plân altında geride bırakılıyorsa, zayiatı telâfi için çocuk yetiştirme kaygusu ve hesabile neden icap eden kadınlar geride bırakılmasın? O halde millî müdafa işine yalnız çocuk yapmayan veya evli olmayan kadınlar alınır da, kadınlığın bu hakikî ve mukaddes vazifesini yapmakta olanlar geride terkolunur. Daha adilâne bir tasnif değil mi?,

Hülâsa kadın asker olmadan 1,5-2 milyon kuvvet çıkarırsak, kadının askerliğile beraber bu miktar 3-4 milyona yükselir. Türk milletinin hayat ve ematı mevzuu bahis olduğu dakikalarda bizzat o milletin fertlerinden olan kadınlar da bu azim kuvvet farkını görmemezlikten gelmezler. O halde yarınki hayat mücadelesi için kızlarımızı nasıl oğullarımızdan bir parmak geride kalmamak şartile hazırlıyorsak veya hazırlamamız lâzımsa, yarınki millî müdafaa kayguları için de kadınlarımız erkeklerimiz kadar hazırlanmalı ve bu yol şimdiden tutulmalıdır. Aksi halde vaziyet yukarıda da dediğim gibi evi yanan kadının sırf kadınlığını düşünerek kovaya sarılmaması kadar garip olur.

M. Şevki

Istanbul Nafia şirket ve müesseseleri baş müfettişliği

B. Süruri Devrimer

İzmir (Akşam) — İzmir nafia şirket ve müesseseleri komiseri bay Süruri Devrimer, vazifesindeki muvaffakıyeti takdir edilerek nafia vekâletince terfian İstanbul nafia şirket ve müesseseleri baş müfettişliğine tayin edilmiştir.

Bay Süruri Devrimer, İzmirde pek az bulunduğu bu vazifede muvaffak olmuş, şirketlere, halkın lehine bir çok şeyler yaptırmış, elektrik tarifesini indirtmiştir. İstanbuldaki vazifesinde de muvaffakıyetler dileriz.

☛ Tam Liste ☚

Tayyare piyangosu çekildi

Bugünkü çekilişte kazanan numaraları dercediyoruz

15000

Lira kazanan numara

944

Bu numaranın son iki rakkamı ile nihayet bulan bütün biletler (20) lira, yani 1/10 biletler (2) lira amorti kazanmışlardır.

12000

Lira kazanan numara

9260

2000

Lira kazananlar

34838 3150

1000

Lira kazananlar

33932 20023

500

Lira kazananlar

15863	26124	26609	1089
22936	23376	3956	17381
34201	22617	15336	

150 lira kazananlar

38500	34012	32661	1440	13669
34200	31163	8947	37587	30263
36258	25796	15396	12112	9551
3023	30428	22338	30172	5776
5951	34078			

100 lira kazananlar

34638	28370	38143	13443	9381
1604	28367	23799	32876	27154
30857	9918	27789	21145	28440
12086	39384	5247	14790	6993
35468	4236	18384	27240	38480
32887	21377	14075	15	12017
32862	4148	21449	27482	13957
23418	2449	2571	30969	15060
38826	13178	34622	29605	16623
24956	20702	15541	15484	39619
24982	32987			
22533	19027	14336	23997	21948
831	985	18789	37700	26757
24081				

50 lira kazananlar

12863	20853	3716	7767	13942
27386	18489	31487	1628	33974
11903	23370	14089	5735	11722
15027	30400	432	27459	2372
9139	9474	37461	10017	22828
2704	7339	8290	29328	10396
15631	11502	25394	22184	20543
1196	37508	30035	28973	26224
38842	5654	12020	4222	22570
27135	37390	39631	19188	15975
14204	25089	7754	999	17791
29654	7860	21185	36856	36321
29109	26234	37902	5177	17639
27209	35653	28757	18301	15411
29300	24623	9538	12646	21351
19979	11486	1750	3976	11083
21457	25016	16643	8765	36712
30538	24266	18695	33240	6945
2520	25966	22129	298	20730
19558	5485	38652	39892	692
15753	637	25165		
20842	29238	35819	37719	20175
14096	699	9654	2791	1881
16116	9673	28393	35874	23019
2586	9610	20137	25199	19291
35760	4161	16193	509	39731
12599	3492	38508	22824	42
9582	14378	4060	13796	9103
2025	7655	3146	25953	6625
8655	21672	30805	37883	7447
13956	29656	7814	20268	5768
24221	309	30824	11200	38134
20236	7959	16303	11763	10854
31574	8839	26658	8508	11159
26533	4532	18084	16722	13123
29138	16477	8046	17580	4963
989	22702	29265	27964	9022
39936	12761	4439	22412	30187
8437	5871	25225	6637	225
16668	6388	16342	28315	25269
9	21040			

10943	7344	25678	20774	19869
1064	38361	39554	8705	20034
26697	7693	20868	17845	22605
5540	20346	20561	2861	3645
35294	9184	18281	7203	7437
19777	30710	1597	24377	14580
24107	8584	3301	15369	31035
24228	29657	677	19639	23735
14295	12190	15189	31189	30310
20296	21563	35014	21217	30315
2060	29348	5265	19657	7818
16133	21001	12965	37055	39852
32782	39978	21212	36531	9620
24839	7070	1489	12689	12586
9149	8304	20367	38810	32620
9062	22582	14313	10174	4397
8927	3891	8880		
4042	39965	5456	27740	37800
19574	24236	35510	31694	28993
18958	5787	21605	5441	38484
18690	26482	30244	14116	5979
39823	8073	39144	12459	26250
24293	13837	19222	9475	5072
6626	15571	19784	29020	9698
29590	28026	3033	36354	7
3193	5625	3093	10602	38152
20099	20657	11358	3495	8201
38913	34757	11732	39058	19804
14485	30549	878		
35365	25340	34891	35012	30985
6400	33130	33925	18723	769
32822	28330	2790	22195	16081
36041	25390	27305	19039	304
17877	33764	8640	16937	33954
10295	26549	3927	19153	27976
23797	1925	26635	9542	13364
22836	31807	33465	2935	29583
28358	32217			

30 lira kazananlar

39950	35876	22149	21015	7587
6909	23603	22688	28472	1589
38121	8616	17606	29993	13011
17204	13551	30223	15911	25577
21714	30840	24744	16130	22790
39642	39578	14514	673	36474
22	19122	19495	18400	4024
28863	18337	34729	24385	8946
33264	9904	38253	36086	30740
36536	38386	28069	27698	39618
31783	31561	20949	21995	3780
19537	29623	3331	1640	23924
29188	16718	28628	26413	18589
2998	5854	16419	757	21804
34300	11599	39799	1646	8088
6535	6305	7808	19590	19856
13933	29384	27529	33592	7352
36120	7602	31799	5352	28354
11180	35868	7387	28045	32250
21021	33796	31781	6146	12606
27742	39135	15233	16328	29738
20716	11120	9396	3428	10353

Fırat ve Murat nehirlerinde tetkikat

Çapakçur (Akşam) — Burada havalar mutedil gidiyor, ara sıra yağmur ve dolu yağıyor. Genç ve Tunceli dağlarına bol kar yağmıştır. Buna rağmen otomobil seferleri devam ediyor.

Müfettişi umumî general Hüseyin Alpdoğanın gönderdiği su ve elektrik mühendisleri Çapakçura gelerek Fırat ve Murad nehirlerinde tetkikat yapmışlar, sandallarla nehrin şelâleli kısımlarını gezmişler, suyun mikdarını ve bunlardan istihsal edilebilecek elektrik kuvvetini ölçmüşler ve sonra Paloya gitmişlerdir.

Egede tütün satışıarı

İzmir 10 (A.A.) — Tütün satışları memnuniyeti mucib bir şekilde devam etmektedir. Ege bölgesinde bugün akşama kadar satış mikdarı 15 milyon kiloya yaklaşmıştır. Bu mikdarın dört milyonu Akhisar, üç milyonu Ödemiş, iki buçuk milyon kilosu Muğla ve bir buçuk milyon kiloya yakın Bergama, bir milyona yakın da Tirede satılmıştır.

Yugoslavya ile ticarrt

Son anlaşmanın metni gümrüklere bildirildi

Türk - Yugoslav yeni ticaret anlaşmasının 5 teşrinisaniden itibaren meriyete girdiği Türkofis ve gümrüklere bildirilmiş ve anlaşmanın metni gönderilmiştir. Yeni anlaşma bir seneliktir. Bu müddetin hitamından iki ay evvel herhangi bir taraf feshetmediği takdirde anlaşma yeniden bir sene daha kendiliğinden temdid edilmiş olacaktır.

Yeni anlaşmanın esaslarına göre, her iki memleket yekdiğerine karşı en ziyade müsaadeye mazhar millet usulünü tatbik edecektir. Bu suretle ithalât, ihracat, emtianın antrepolara nakli, transit, tarife tefsiri ve bütün bunlara mümasil muamelelere şamil olmak üzere anlaşma en geniş mânada tanzim ve kabul edilmiş bulunmaktadır.

Yugoslav eşyası için bir serbest ithal ve bir de kontenjan listesi mevcuttu. Yugoslav malları ayrıca umumî rejimimizden de istifade edecektir. Memleketimizin ihracatı ise anlaşmanın en şayanı dikkat noktasını teşkil etmek üzere tamamen serbestçe ve hiç bir kayda tâbi olmaksızın Yugoslavyaya gidecektir. Her iki tarafça da bilcümle tediyat klering yolile yapılacaktır. İthalât ihracat ta fab kıymetler üzerinden hesab edilecektir. Şehadetnameler ikişer nüsha olacaktır.

İzmir fuarı

Beş senelik bir çalışma proğramı hazırlandı

İzmir (Akşam) — İzmir fuarının mütekâmil bir hale getirilmesi için fuar komitesi tarafından beş yıllık mühim bir plân hazırlanmıştır. Fuar sahasında yapılacak inşaat, yıllara taksim edilmek suretile beş yıl içinde tamamlanacaktır. Bu yıl, beton yollar ve park ile ağaçlandırma işlerinin tamamı yapılacaktır. Paraşüt kulesi inşaatı da bitecektir.

Bu yıl Atatürk devrim müzesi ile sağlık, toprak ürünleri müzeleri inşaatına da başlanacak, kültür parkın bir kısmında hayvanat bahçesi vücuda getirilecektir. Kapalı yüzme havuzunun da inşaatına bu yıl başlanacağı tahmin ediliyor.

36,000 metremurabbalık saha üzerinde yapılacak bu inşaattan sonra İzmir fuarı, dünyanın en mütekâmil bir fuarı olacaktır.

Suşehrinde Cumhuriyet bayramı

Suşehri (Akşam) — Bu sene Cumhuriyet bayramı burada çok parlak surette kutlanmıştır. Cumhuriyet meydanında beş binden fazla halk toplanmıştı. Bir çok nutuklar söylendi, bu münasebetle alınan radyo da işlemeğe başladı.

Bir ayı iki kişiyi öldürdü

Çapakçurun Kös köyü ormanında bir mücadele

Çapakçur (Akşam) — Kös köyünden bir köylü on beş gün evvel ormana giderken bir ayının hücumuna uğramıştır. Bu mücadele esnasında köylü, ayı tarafından hafif bir surette yaralandığı halde korkusundan ölmüştür.

Bu hadiseden on gün sonra ölünün amcazadesi 35 yaşlarında Akıt ormana odun kesmeğe giderken iki ayının hücumuna uğramıştır. Ayılar, Akıdın elindeki baltayı aldıktan sonra kendisini yere yatırarak vücudunun on beş yerinden ağır surette yaralamışlar ve kaçmışlardır.

Yaralı köylü Çapakçura getirilerek muayene ve tedavi evine yatırılmış ise de yaraları iltihaplandığından iki gün sonra o da ölmüştür. Çapakçurun ormanlarında çok mikdarda ayı ve kurt vardır.

Yeni fenerler

Tahlisiye idaresi ikinci bir beş senelik proğram hazırlıyor

Tahlisiye umum müdürlüğü beş senelik plân dahilinde çalışmalara devam ediyor. Çanakkalede Galata burnuna ve Edremitte Baba burnuna konacak fenerler ihale edilmiştir. Fenerlerin yapısını üzerine alan müesseseye inşaatı en kısa zamanda bitirmesi şart konacaktır. Bu iki fener için 936 bütçesinde 60,000 liralık tahsisat ayrılmıştır. 936 bütçesile ayrıca bir de motörlü can kurtaran ısmarlanacaktır. Beş senelik faaliyet programının üç senesi bitmektedir. 938 senesi içinde program tamamen tatbik edilmiş olacaktır. Fakat bu beş yıllık çalışmanın ihtiyaçları tamamen karşılıyamıyacağı şimdiden anlaşılmış ve ikinci bir beş senelik proğram daha hazırlanması kararlaştırılmıştır. Bunun için memleketimizdeki bütün sahillerde tetkikler yapılarak bütün noksanlar tesbit edilecektir. Bu suretle ikinci beş yıllık plânın tatbikile sahillerimiz baştan başa tahlisiye aletlerile techiz edilmiş olacaktır.

Şimdiye kadar yapılan çalışmalara 400,000 lira kadar para sarfolunmuştur. On senelik faaliyet esnasında 1,500,000 lira sarfetmek icab eyliyeceği tahmin edilmektedir. Bu bir buçuk milyon liranın 700,000 liradan fazlası birinci beş yıllık programın tatbikinde harcolunacaktır.

Gaziantep tayyare cemiyetl başkanlığı

Gaziantep (Akşam) — Açılan tayyare cemiyeti bura şubesi başkanlığına bayan Fehime Ünver seçilmiştir.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 19

Ve ona eskisi gibi, evliliklerinin ilk yıllarında yaptıkları gibi bir gece gezintisi teklif etmişti. Hattâ şimdi karısının kullandığı kelimeler bile kulağında tekerrür ediyor gibiydi.

Evet, o gece pek tabii görünmüyordu.

Yattıktan sonra karısının bir zaman dalgın, eli şakağında düşündüğünü görmüş, sonra kendisi uykuya dalıvermişti.

Ve ondan sonra karısının yüzünü görmek kısmet olmamıştı. Fakat bu neticeyi nasıl tahmin edebilirdi?

Rıza Sedad arkadaşının dalgınlığını görünce bir cigara daha uzattı:

— İç bakalım çelebi. Dün geceki içtiklerine benzemese de zarar yok!

Ahmed Melih müteessirdi.

Gözlerinde ince bir sis belirmişti.

Dün geceyi hatırlatan arkadaşına acı acı baktı.

Rıza Sedad gülümsedi:

— Ne bakıyorsun. Dün gece vaziyeti sana haber vermeye kıyamadım. Çünkü nasıl olsa bir şey yapmak imkânı yoktu. Bir gecelik eğlenceni zehirlemeğe ne lüzum vardı. Dünya böyledir işte, hani ne derler. Gün doğmadan meşimei şebden neler doğar. Hiç akla gelecek şey miydi bu.. Kadınlar muammadır azizim. En aklı başında görünenine bile güvenilmez. Biz Nermin hanımefendiyi doğrusu temkinli, muhakemeli bir kadın tanırdık. Böyle sebepsiz, lüzumsuz kararlar verecek hanım mıydı o... Âdeta bir dimağ hezeyanı gibi bir şey. Ha bir şey sorayım. Bunun fende mühim yeri vardır. Hatırında mı acaba, Nermin hanım bugünlerde tabiî rahatsızlığını geçirdiği günlerde miydi?

Ahmed Melihin dudaklarından hafif bir tebbessüm yayıldı:

— Vallahi farkında değilim!

— Herhalde ben buna ihtimal veriyorum. Böyle tabiî rahatsızlıklarını geçirirlerken kadınlara hiç güven olmaz. Bu âdeta bir sar'a nöbeti gibidir. Muhakemelerini kaybederler. Sinir buhranları, ruhî ihtilâçlar onları altüst eder. Böyle buhranlı anlarında onlardan her şey beklenebilir. Onun için diyorum ki bir iki gün geçsin. Sen yakın bir dostun ve yahut akrabanızdan biri vasıtasile kendisile temasa geç. Umarım ki bu sefer müsbet bir netice alırız. Fakat artık benden bir şey bekleme... Çünkü dün bütün sermayemi döktüm. Emin ol ki ceza mahkemesinde bir kanlı katili kurtarmak için bu kadar dil dökülemez. Senin hesabına yalnız dil değil ter bile döktüm. Ne çare ki işin bu marazî tarafını düşünmemiştim. Bilseydim asıl müdafaa silâhlarımı bir kaç gün sonraya bırakırdım.

Yorgun bir aşk ve eğlence gecesinin sabahında karşılaştığı bu fırtına ile sersemleşen Ahmed Melih ne yapacağını kestiremiyordu.

Karısının böyle bir karar vermiş olmasını bir türlü kabul edemiyordu. Şimdiye kadar aralarında bir çok kıskançlık münakaşaları olmuştu. Hatta bir defasında daha ileri gitmişler, bir ay dargın durmuşlardı. Ahmed Melihin bir İzmir dönüşü Fikriye isminde bir kadın için Beyoğlu mağazalarından birine yaptırdığı kısa kürkün faturasını yazıhaneye gönderecek yerde apartımana göndermiş olmaları Nermin hanımı altüst etmişti.

Genç kadın bu faturayı görünce hemen mağazaya telefon etmiş. Yanlışlık olduğunu söylemişti. Kendisi böyle bir kısa kürk yaptırmamıştı. Fakat aldığı cevap ona her şeyi anlattı. O zaman bu müdafaası imkânı olmıyan ihanetin cezasını Ahmed Melih pek ağır çekti. Tam bir ay tek kelime konuşmadan tatsız, berbad bir hayat geçirdiler. Öyle anlar oldu ki Ahmed Melih böyle dargın durmaktansa büsbütün ayrılmayı bile düşündü. Nihayet karısının teyzesi aralarını buldu. Barıştırdı.

O hâdise bile Nermin hanıma böyle bir karar verdirmemişti. Halbuki şimdi ortada fol yok, yumurta yoktu. Hiç bir kadına bağlantısı yoktu. Gelip geçici münasebetleri bile gayet gizli geçiyordu. O halde karısını böyle birdenbire ayrılmağa sevkeden sebep ne olabilirdi?

Ahmed Melihin kalbine bir anda acı bir şüphe geldi.

— Acaba karısı birisini mi seviyordu!

Yüzüne ateş çıktı.

Bu ihtimal bugüne kadar zihnini kemirmiş değildi.

Hatta yıllarca evvel karısının en şahane zamanlarında bile bu şüphe kalbinde yer tutmamıştı. Ona o kadar emniyeti vardı ki... Ve karısından o kadar kuvvetli bir sevgi görüyordu ki bu kadar hummalı bir sevginin taksime uğramasına imkân yoktu. Ve o çapkın erkek kuşkusile genç karısını ve genç karısının etrafında cephe alan erkek gözlerini pek iyi kontrol etmişti. Nermin bir melekti. Üzerinde toplanan bakışların erkek hislerini hürmete mecbur edecek kadar masum bir melek.

Ve hayatları hep böyle pürüzsüz, endişesiz geçmişti. Fakat bugün ne olmuştu.

Kendi tarafından çıkarılmış bir hâdise olmadan karısının apartımanı bırakıp evine gitmesi ve ayrılma kararı vermesi için elbet te bir sebep olacaktı. Bu sebep de...

Evet bu sebep te.. Ahmed Melih bütün düşüncelerine hâkim oluveren bu sebebi ifşa etmekten çekiniyordu. Bu o kadar elim bir şeydi ki! O kadar masum zannettiği karısının bir macera kahramanı olmasını havsalası almıyordu.

Havsala almıyordu. Fakat..

Başka ne sebep olabilirdi.

Rıza Sedadın parmaklarını başında hissetti:

— Ne düşünüyorsun.

Boş, hareketsiz göz bebekleri arkadaşının gözlerine dikildi.

— Aklıma başka şey geliyor.

— Ne gibi?.

— Sen hiç düşünmedin belki.. ona bu kararı verdiren sebep bir başka erkek sevgisi olmasın?

(Arkası var)

Hergün bir hatıra

Bugünkü gülhane parkı nasıl yapıldı?

"Sarayın duvarı dibinde mücevherli kadın cesedini nasıl bulduk? - Enver paşa fesimi başıma giydirmek için nasıl uğraştı?,,

Operatör profesör Cemil iki tarafında ağzı açık iki tahta aslan duran bir koltuğa oturmuştu. İstanbulun eski şehreminine sordum:

— Gülhane parkını nasıl yaptınız? Burasını park yaptırmak nasıl aklınıza geldi?..

— Mesleğim doktorluk olduğu için şehremini olur olmaz aklıma halkın, hususile çocukların hava alabileceği bahçeler yapmak geldi. Evvelâ ticaret lisesinden caddeye kadar olmak üzere Sultanahmed parkını yaptırdım. Bu park İstanbul belediyesine bir iki yüz liraya çıkmıştır. Fakat ben asıl ormanlık bir bahçe yapmağı kafama koymuştum. Bir gün Sarayburnu cihetlerini teftişe gidiyordum. Parkın olduğu yere geldim. Şimdiki park kapısından itibaren köprüye kadar olan mesafenin sağ tarafı tekmil bostandı. Sol taraf da tamamile bir mezbele.. parkın ortasındaki şimdiki büyük caddede asırdide birkaç ağaç var. Derhal bu ağaçlık araziden istifade aklıma geldi. Burayı bahçe yapmak istedim. Arazinin sahibi hazinei hassa idi. Oradan burayı istedim. «Katiyen vermeyiz» dediler. Ben paçaları sıvadım. Sultan Reşadın hususi tabibiyim ya.. Sultan Reşadı Dolmabahçe sarayında muayeneye gitmiştim, kendisine işi açtım.

— Bu sarayburnu cihetindeki araziyi belediyeye lutfetseniz.. dedim. halkın hava alması için bu sarayı park yaptıracağım.

Sultan Reşad meşhur lâkaydisi ile sordu:

— Bu arazi kimin?

— Hazinei hassanın..

Der demez yüzünü buruşturdu:

— Demek arazi bizim hazinenin.. o halde veremem. Eğer size burayı verirsem başkalarına fena misal olur. Herkes Hazinei hassadan arazi ister. Müracaatların arkası çorap söküğü gibi devam eder. Bizim elimizde bir şey kalmaz...

Zaten o günü keyfi de yoktu. Mesanesinden muztaripti. Fazla israra lüzum görmedim. Vermiyeceğini anladım.

Bir gün sonra dahiliye nazırı Talât beyle, merkez kumandanı Cemal beyi gördüm..

— Aman, dedim. Şurada bir arazi var, park yaparsak harikulâde bir şey olur. Lâkin bir türlü burayı Hazinei hassadan alamıyorum...

İkisi birden:

— Sen merak etme.. dediler, biz onu Sultandan alırız...

Bir iki gün sonra ben tekrar Dolmabahçe sarayına gittim. Sultan Reşadın hususî dairesine girdim. Muayenemi yapıp bitirdikten sonra:

— Geçen sefer şu park meselesi için rica etmiştim. Burası sıhhati umumî için mutlaka bana lâzımdır. Emrediniz de Hazinei hassadan burayı belediyeye versinler...

BU SEFER GÜLDÜ

Bu sefer güldü:

— Gene mi park.. Talâtla Cemal de söylediler... Peki burayı size veririm amma bir şartla... Katiyen bu parkta ticaret fikrile bir şey yapmıyacaksınız.. yani park belediyeye bir menfaat temin etmiyecek.. sadece bir bahçe olacak..

Son derece sevinçli bir halde Sultan Reşadın yanından çıktım. Sarayın bahçıvan başısı M. «Deruan» ı da yanıma aldım. Ona parkın projesini yaptırttım. Bu zatın Gülhane parkının tanziminde çok büyük himmeti geçmiştir. Parkın ortasındaki gayet geniş malûm yolu yapmak için 4 büyük asırdide ağacı kesmek icab ediyordu. Bir gün bunları kestirmeğe başladım. Lâkin İstanbul matbuatında da kıyametler koptu. «Cemil paşa bahçe yapıyorum diye İstanbuldaki asırdide ağaçları kesiyor.» diye şiddetli makaleler...

Operatör profesör Cemil

Baktım, bir şey çıkacak. Yapacağım işlere mani olacaklar.. hemen parkın kapılarını sıkı sıkı kapattırdım. İçeri kimseyi sokmadım. Ağaçları kestirdim. İşime geceli gündüzlü büyük bir süratle devam ettim. Avrupaya şimdi gördüğünüz çam vesaire olmak üzere 20,000 nadide ağaç ısmarladım. Bunları diktirdim. Bostanları kaldırttım.

Bu esnada müze müdürü Halil bey «Cemil paşa bu civarın manzarasını bozuyor» diye şikâyet etti. Onunla da anlaştım. Yukarıda saray kapısının önünde Sultan Hamidin yaptırdığı 4 büyük asker kışlası vardı. Sarayın muhafazası için... Parkın güzel olması için bunları yıkmak lâzım geliyordu. Tam bu işe başlıyacağım sırada Harbiye nezaretinden şiddetli bir tezkere aldım. «Eğer bu kışlaların bir taşına dokunulursa fena olurmuş..» cesaretim kırıldı.

Bir gün bahçede bu kışlalara baktım. Ne çirkin manzara idi. Âdeta park yapmaktan vaz geçiyordum. Bu fena haleti ruhiye ile deniz kenarına doğru yürürken uzaktan merkez kumandanı Cemal beyi gördüm. Pek neşeli idi. Bana uzaktan bağırdı.

— Merhaba.. nedir öyle fena fena düşünüyorsun?

Elimle kışlaları gösterdim:

— Bunlar burada oldukça ben park mark yapamıyacağım.. dedim. O:

YIK YAHU!..

— Yık yahu, dedi. Harbiye nezaretinden filân korkma... Mesuliyeti bana aid.. yık diyorum sana.. doğrusunu söylemek lâzım gelirse ben kışlaları yıkmağa cesaret edemedim. Lâkin Cemal beyin teşebbüsü ile kışlaları da yıktık... Bundan sonra sarayın etrafındaki sed sed duvarları yıkmağa sıra geldi. Bir gün bu saraya aid duvarları yıkarken... Bu anlatacağım esrarengiz vakayı kimse bilmez... Ben duvarların yıkılmasına nezaret ediyordum. Sarayın duvarlarından birini yıktık. Duvarın dibini kazarak ameleden biri bağırdı:

— Bir insan..

BİR İNSAN İSKELETİ

Koştuk. Duvarın içinde lebiselerile beraber bir insan iskeleti... Elbiseleri kâmilen ipekti. İskeletin yanında gayet kıymetli mücevherler, inci küpeler... Her bir inci büyük büyük... Bunlardan da anlaşılıyor ki iskelet bir kadına aittir. Mesele anlaşıldı. Demek bu sarayda bir kavga esnasında öldürülüp buraya gömülmüş bir kadındı. İncilerini, mücevherlerini müze idaresine gönderdik. Meseleyi de hükûmete haber verdik..

Bu esnada biz sarayın yanındaki set duvarları yıkarken Fransız sefirinin karısı madam Bonpar bunları görmüş.. saraya: «Cemil paşa İstanbulun âsarı atikasını berbad ediyor.» diye müracaatta bulunmuş, Hazinei hassadan bana şiddetli bir tezkere «Sarayın civarını tahrib ediyorsunuz, setleri yıkmaktan katiyen vaz geçiniz..» diye.. ben dinlemedim. Amelemi ziyadeleştirdim. Setleri yıkıyorum. Bir de baktım. Madam Bonpar belediyeye geldi. Rica kıyamet.. ille buraları yıkmayınız.. buraların âsarı atikadan olmadığını madama anlattım. Fakat bana dargın çıktı gitti.

SARNIÇ NASIL BULUNDU

Bu duvarlardan birini bir gün indirir indirmez bir de ne göreyim? Önümde kocaman sütunlu bir sarnıç çıktı. İşte büyük sütunlu sarnıçla, Bizanstan kalma kiliseyi bu esnada bulduk. Kilise yüzünden Babı meşihatle bir hayli uğraştıktan sonra nihayet sıra sarayın kapısını yapmağa geldi. Ben böyle muazzam bir park için Topkapı sarayını yani padişahların ikametgâhlarını muhafaza için yaptırdıkları suru yıkmak istiyordum. Ve kimseye sormadan bir gece amelemle bu suru indirtiverecektim. Lâkin iş sadrazam Said Halim paşaya aksetti. Paşa beni çağırdı:

— Katiyen.. dedi, bu kapıyı yıkamazsınız.. bu sur sarayı muhafaza eden duvardır. Ne kadar israr ettimse de sözlerimi dinletemedim. İşe meclisi vükelâ karıştı. Bana suru yıktırmamak için emir geldi. Ben de artık istifaya karar verdim. Kararımı Talât beye söyledim. Nihayet şimdi gördüğünüz gibi surda bir büyük, iki yanında da iki küçük kapı açılmasına karar verildi. Yaptık.

KADINLAR GİRMİYECEK!

Bir gün merasimle parkı açtık. Padişah namına veliaht Yusuf İzzeddin efendi geldi. O günü kadın erkek herkesi parka soktuk. Ertesi günü gene kadın erkek halkı parka sokmak istiyorduk. Harbiye nazırı Enver paşa bana şiddetli bir emir gönderdi.

— Kadın erkek karışık parka girmesi ne rezalet.. katiyen buna mani olurum. Paşa bundan vaz geç.. bunun üzerine Gülhane parkı için ikinci istifamı verdim. Zaten Enver paşa çok müteassıb adamdı. Çok muhafazakârdı. Bakınız onun bir hikâyesini anlatayım...

Ben daireye gelince daima fesimi başımdan çıkarır, açık başla çalışırdım. En büyük kimseleri bile açık başla kabul ederdim.

Enver paşaya Alman hastanesinde apandisit ameliyatı yaptım. İyi oldu. Hastane odasında paşa:

— Sizinle biraz hususi konuşacağım... dedi.

— Buyrunuz.. dedim.

«FESİNİZİ ÇIKARMIYACAKSINIZ!

— Paşa, dedi. Benim hayatımı kurtardınız. Size minnettarım. Sizi çok severim. Lâkin bazı şeyleriniz var müsaade ederseniz söyliyeceğim.. işitiyorum ki dairede, resmî makamda fessiz oturuyormuşsunuz. Bu çok kılükali mucib oluyor. Çok dedikodu oluyor. Doğrusu fessiz oturmağı size yakıştıramadım. Bundan sonra fesinizi makamınızda başınızdan çıkarmayınız rica ederim.

İşte Enver paşa böyle idi. Parka kadınlarla erkeklerin birlikte girmesini menedince ve ben de istifamı verince Cemal paşa bunu duymuş. Bana geldi:

— İstifanı geri al... Dedi.. ben bu

(Devamı sekizinci sahifede)

VENEDİKLİ BAFFA

"Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 19

Ahırkapı iskelesi civarında yeni bir köşk yapıldı ve güzel bir ad takıldı: İncili köşk

İncili köşk

Göl ile İzmit körfezinin arası da yirmi bin zira olduğu anlaşıldı. Ahalinin bu işe yardımı sağlandı. İşe tam bütün gayretle başlanacağı sırada, ortada birdenbire bir durgunluk hasıl oldu. Üçüncü Murad kanalın açılmasını istemiyordu. Ne oldu? Kendisini kim kandırdı?

— Terki ehemdir, diyordu. Dinü devlete lâzım olur mesalih değildir. Fıkarayı memleket ve züafayı raiyyet mihnet ve meşakkat çekib envaı şedaidi zulm ile kârü kisb etmek lâzım değildir. Saltanat mühimmatının ehemmi donanma sefainini yaptırıp itmam ve tekmil etmektir. Bu anadeğin odun nice ola geldi ise gene onun üzerine adlü dad eylemek vacibdir.

Sabanca kanalının dinle ne alâkası vardı? Devletin bütün gelir kaynağını Yahudilerin ellerine bırakan Üçüncü Muradın sarayı kendi dininde olmıyanlarla dolu idi. Karısı «Venedik kâfiri», bütün işlerini gören de bir «Yahudiyei acuze» idi. Saraya giren Yahudilerin haddi hesabı yoktu. «Memleket fıkarası» na gelince, bu saltanat devam ettikçe, onların açlıktan ve yoksulluktan kurtulmalarına imkân tasavvur edilemezdi. Anadoludan harbe sürülen Türkler, ölmeden mezarda yaşıyan insanlardı. Alın terile sürdükleri topraklardan aldıkları mahsuller, ancak saray adamlarının karınlarını doyuruyordu. Kendileri gene aç, çocukları gene sefildi. Gurbet, ayrılık, mihnet, meşakkat onların asırlardanberi çıplak bağırlarını yakıp tutuşturan ezelî ve ebedî bir ateşti. Üçüncü Murad, hâlâ İstanbulun odununu düşünüyordu. Hâlâ kârdan kisibden bahsediyordu. Sabanca kanalının açılmasını istiyen İstanbul odunculları değildi. Kendi, Venedikli Baffa ile ve sayısız güzel kadınlar ve kızlarla zevkederken şark illerinde ve Yemen çöllerinde harbetmiş adamlardı. «Saltanat mühimmatının ehemmi donanma sefaini» yaptırmaksa, donanma sefaini ötedenberi orada yapılır, işçileri, mühimmatı oralardan ve Şileden tedarik olunurdu.

Üçüncü Muradın bu emri gelir gelmez, filhakika timar ve ziamet sahibi olanlar geniş bir nefes aldılar. Hatta Selâniki Mustafa efendi de onlarla birlik olmalı ki, o da memnun olmuş. Tarihinde aynen şöyle yazıyor:

«Filhakika Kelâmül mülûk mülûkükelâmdır. Veziri azam hazretlerinin kendi bakayı izzetiçün sa'yü kastı bir veçhile tehir olunup re'yi batıl oldu.»

Üçüncü Muradın düşündüğü, para idi . Kendisine, Anadolunun sırtına yükletilen bu işin başarılamıyacağı anlatılmıştı. Sonunda hazineye başvurulması ihtimalinden korkuyordu. Baffa nasıl saltanat sürecekti? Saraya getirilen kadınlara ve onlara verilecek mücevherata nasıl para yetişecekti? Yahudiler, keseler dolusu zümrüdleri, yakutları, elmas bilezikleri, inci gerdanlıkları saraya taşıyorlardı.

Le Roi s'amuse! İstanbulda en tanınmış ailelerin, kız ve erkek, en güzel çocukları «helâldır deyu hâşâ... düzüp koşup firaşı saltanata terbiye eyleyüp» veriliyordu. Bu işlerin kâffesi para ile olur işlerdi. İzmit - Sabanca kanalı! Artık her iş bitti de, Üçüncü Murad bunu mu düşünecekti! On dört yıl evvel Hünernameye devam edileceği zaman da, gene böyle hasis davranmıştı.

Üçüncü Murad, para için her türlü zillete tahammül ederdi. Kızı Ayşe sultanı İbrahim paşa ile evlendirirken Rados kalesinde mahpus duran Eflâk voyvodasından para alıp düğün masrafı yapmaktan ve onu tekrar Eflâk voyvodası tayin etmekten de sıkılmamıştı.

Sinan paşa, İzmit - Sabanca kanalını yaptırmaya muvaffak olamayınca, padişaha başka türlü yaranmak istedi, Sarayburnunda, Marmaraya nazır güzel bir köşk yaptırmayı gözüne aldı. Köşk yaptırmak, Sinan paşa için en ufak şeydi. Serveti altmış milyar kuruştan fazla idi. Ve bir kuruş da, o zamanlar, seksen akçe, yani bugünkü hesapla seksen kuruştu.

Köşk Ahırkapı iskelesi civarında, deniz kenarında ve sur üzerinde yapılacaktı. Sinan paşa, köşkün inşasına derhal başlattı. «Sermimaranı âlem» Davud ağaya emir verdi. Çinileri kâmilen İznik fabrikasına ısmarlandı. İstanbulun en usta dülgerleri ve duvarcıları Galatada Beyazıd mahallesinden getirildi. Köşkün inşası süratle itmam edildi. Mayısın güzel bir gününde Üçüncü Murad köşke davet edildi. Köşke güzel de bir ad takıldı: İncili köşk.

Sinan paşa köşkü yalnız yaptırmakla kalmadı. İçerisini de kâmilen döşetti. İznik çinilerinin göz alıcı renkleri, yaldızlar ve rengârenk nâkışlar ortasında ipek halılar, sırma işlemeli yastıklar, elmaslı ve zümrütlü top avizeler, parıl parıl yanan aynalar gözleri kamaştırıyordu. İncili köşk baharın en güzel gününde altın alemlerile Marmara kıyılarına hakikaten revnak veriyordu. Has bahçenin gülleri açılmıştı. Mevsim, tam kiraz mevsimi idi.

Sinan paşa, Üçüncü Murad için iki de at hazırlatmıştı. Atların abayileri elmaslar ve altınlarla müzeyyendi. Saraydan İncili köşke kadar yol kâmilen en nefis dibalar, atlaslar ve kemhalarla döşenmişti.

Üçüncü Murad, ak libaslar giyinerek, saraydan çıktı. Sinan paşa, o gün Selimi destar giymiş, kapının önünde elpençe divan duruyordu. Atlar derhal çekildi. Üçüncü Murad ata binerken veziri azam koştu, eteğini öptü. Elinde asa, önü sıra köşke doğru yürümeğe başladı. Alay muhteşemdi: Padişahın etrafında ipek esvaplı rükâb ağaları vakurane yürüyorlardı.

(Arkası var)

AKŞAM SPOR

Balkan güreş şampiyonasının yapılması lâzımdır deruhde edilen bir işin yapılamaması doğru bir hareket olmaz

İstanbulda yapılan Balkan şampiyonasında şampiyonluğu kazanan takımımızla Çoban Mehmed hasmı Yunanlıyı yenerken

İstanbulda yapılması mukarrer olan Balkan güreş şampiyonasının yapılmamasına güreş federasyonu karar vermiş bulunuyor.

Sebep olarak da kış olmak dolayısile stadyomda yapılamıyacağını ve yapmak için de kapalı salon olmadığını ileri sürüyorlar.

Biz bu sebepleri hiç bir suretle kabul etmiyoruz. Çünkü İstanbulda yapılan Balkan güreş şampiyonalarının ancak bir tanesi Taksim stadında oldu. Diğerleri bir sene Maksim salonlarında birisi de Asrî sinemad biri de Fransız tiyatrosunda yapıldı. Her sene Taksim stadında mı yapılıyordu ki, stadda yapılmak imkânı ortadan kalkınca şampiyonayı yapmaktan vaz geçilsin? Hiç şüphe yok ki ne stadda yapılamadığı, ne de yapılmak için kapalı salon bulunmadığı için şampiyonayı yapmaktan vaz geçilmemiştir. Başlıca sebep federasyonun elinde bunu yapacak para kalmadığı içindir. Soruyoruz, güreş federasyonunun tahsisatı ne oldu? Federasyonun ne gibi masrafları vardır? Organizasyon yaptı da büyük bir ziyan mı etti? Buna da hayır diyeceğiz. Güreş federasyonu bu sene iki müsabaka organize etti. Eğer ziyan oldu ise onlar da Berlin organizasyon hesapları arasına karıştı. 33,000 liralık organizasyon masrafları içinde güreşte dahil bulunmaktadır. Güreşçilere mi masraf etti?. Gene buna da hayır diyeceğiz. Ellerinde esasen ancak on tane güreşçi var, güreşçilere ne gibi masraf yapıyorlar. Masraf ettiklerini de kabul edelim, bir senede bir güreşçinin ne gibi masrafı olur. Tekrar soruyoruz; güreş federasyonu kendilerine verilen tahsisatı nereye harcadı? Elimizde yapacak para yok diyemiyorlar. Sonra yer bulunmadığını sebep olarak ileri sürüyorlar. Hakikati niçin açıkça söylemiyorlar. Güreşin uzun adımlarla ilerlediği bir sırada bu şampiyonayı yapmaktan vaz geçmek hiç doğru bir hareket olmadı.

Saniyen asıl şunu kaydetmek isteriz ki, Balkan devletleri bu şampiyonanın bu senede İstanbulda yapılmasına karar vermişler ve Türk güreş federasyonu da bu işi yapmağı derühte etmiştir. Balkan şampiyonası gibi bütün Balkan devletlerini alâkadar eden mühim bir spor hareketi yapmağı üzerine aldıktan sonra yapmaktan aciz kalmak Türk sporu için bilmeyiz ki, ne derceye kadar doğru olur.

Yapılması deruhte edilen bir işin yapılamaması diğer Balkan devletleri üzerinde ne gibi tesirler yapar, bunu düşünmek lâzımdır. Acaba bunu güreş federasyonu düşündü mü! Düşünüyor mu? Yoksa düşünemiyor mu?

Verilecek tahsisat evvelden belli idi. Berlin olimpiyadlarının tarihi muayyendi değişmedi. Tahsisat evvelden belli iken, Berlin olimpiyadlarının yapılacağı tarih muayyen iken yapılamamak ihtimallerini evvelden düşünselerdi de bu işi üzerine almasalardı daha iyi olmaz mıydı?.

Şunu da ilâve edelim federasyon bu şampiyonayı yapmaktan aciz bulunuyorsa yaptıracak, bu işi organize ettirecek bir el bulamaz mıydı?

Yer yok değil, yer var, fakat küçükmüş ne olur. Bir kısım halk seyretmek imkânını bulamıyacakmış ne yapalım hiç yapmamak daha fena. Bu sebep ileri sürülürken ileri süremedikleri parasızlık sebebi bunu yaptırıyorsa bu işi başka birine organize ettirsinler. Esasen organize ettirmeyip kendileri dahi yapsa masraflarını koruyacağı muhakkaktır.

Biz tekrar edelim ki, sebep her ne suretle olursa olsun bu şampiyonayı yapmak lâzımdır. Çünkü derûhte edilen bir işin yapılmaması bu işi yapmağı bize bırakanlara karşı küçük düşürecektir.

Türk spor kurumunun da bu işte nazarı dikkatini celbederiz.

★★★

Atletlerimiz üç temas yapacaklarmış

Atletizm federasyonu Bükreşte yapılacak Balkan olimpiyadlarına hazırlık olmak üzere bir program hazırlamıştır. Bu programa göre Yugoslavya, Bulgaristan ve Romanya ile üç temas yapmak tasvvurundadır. Ve bunun için bu üç memleket federasyonuna müracaatta bulunmuştur. Ne cevap verileceği daha henüz malûm olmadığı için bu temasların yapılmasının mümkün olup olmıyacağı daha şimdiden kestirilemez. Maamafih böyle bir teşebbüsü dahi iyi karşılamak lâzımdır.

Atletizm federasyonu ikinci reisliği

Ankarada bulunan eski Galatasaraylı atlet Şinası Reşid atletizm federasyonu ikinci reisliğine seçilmiştir.

Mersinli Ahmede ev alınıyor

Memleketine giden serbes güreş üçüncüsü Mersinli Ahmed orada çok iyi karşılanmış ve bütün Mersinli halk kendisile çok yakından alâkadar olmuştur. Mersinliler Ahmede bir ev almağa karar vermişlerdir. Bu işi biz daha evvel İstanbulun yapmasını beklerdik.

Galatasaray klübü denizcilik başkanlığından:

14/11/936 cumartesi günü «Mehdi» ihtifali vardır. O gün bütün denizci arkadaşların saat 14.30 da Beyoğlundaki merkezde bulunmaları rica olunur.

ESTİĞİ GİBİ

Adımız Prost değil ki!

Size bir hikâye anlatayım:

İstanbulun bir belediyesi vardır, her şehrin olduğu gibi...

Bu belediye, İstanbul gençliğine güzel bir stad yaptırmağı düşünmüştür: Her belediyenin düşünmesi lâzım geleceği gibi...

Üç beş sene evvel İstanbul Belediyesi bu düşüncesini tatbik mevkiine koymak için münasip bir yer aramağa başladı.

İstanbul belediyesinin elinde, kendisine intikal etmiş olan Surp Agop mezarlığı vardı. Bu mezarlık İstanbul için şehir stadı yapılmağa elverişli bir yer olabilirdi. İstimlâk falân derdi de yoktu. Fakat belediye, bu şerefli yeri, Amerikanvari villâlar yaptıracaklara iyi bir bedelle satıp bir hayli para temin etmek düşüncesile olacak ki burasını münasip görmedi. Halbuki gençliğe tahsis edilecek güzel bir stad, şehire Amerikanvari villâlardan daha faydalı olurdu ve böyle bir stad belediyeye toptan olmasa bile zamanla umduğundan fazla bir para getirirdi.

Haydi diyelim ki, şu veya bu sebeple orası olmadı. Başka bir yer daha vardı: Sabık Harbiye mektebinin arkası. Burası, bilenlerin söylediğine göre elli altmış bin liraya istimlâk edilebilirdi. Burası da her ne sebeptense muvafık görülmedi.

Böyle bir işte iyiyi intihap etmemek bir dereceye kadar olabilir. Fakat gidip te fenayı seçmeğe ne demeli?.

İşte İstanbul belediyesi de yalnız iyiyi seçmemekle kalmadı, üstelik gitti fenayı seçti ve bunun için de gene bilenlerin söylediğine göre yüz seksen bin lira istimlâk parası verdi.

O zaman işten anlayanlar, Yenibahçede şehir stadı olmıyacağını söylediler ve ben birçok yazılarımda bunun yanlışlığını ileri sürdüm ve hattâ bir yazımda bütün istimlâklere rağmen, Yenibahçedeki şehir stadının yapılamıyacağını söyledim.

Şimdi haber alıyoruz ki şehircilik mütehassısı M. Prost Yenibahçede şehir stadı yapılmasını katiyen muvafık bulmamış, beldiye de bu fikirden vaz geçmiş.

Vaktile başkaları da, ben de yazdık, çizdik, dilimizin tüyünü, kalemimizin ucunu aşındırdık. Fakat adımız Prost olmadığı için dinletemedik.

Adımız Prost olsaydı, belediyenin yüz seksen bin lirası -hiç olmazsa şimdilik- boşuna hadcanmaz ve İstanbul sporcuları da belki bir şehir stadının temel atma merasiminde çoktan hazır bulunmuş olurlardı.

Dedik ya, adımız Burhan Felek, Eşref Şefik veya şu, bu... yahut ta:

Sadun Galip

Otel ve lokantalar hakkındaki talimatnameler

Biri otellere, diğeri de lokantalara aid olmak üzere belediye tarafından iki talimatname projesinin hazırlandığını yazmıştık.

Talimatname hakkında otelci ve lokantacıların fikirleri de alınmıştır.

Bu maksadla bu aydan sonra otelciler ve lokantacılar ayrı ayrı bir toplantıya çağrılacaklar ve bunların fikirleri alındıktan sonra kati şeklini alacaktır. Talimatname şehir meclisinin şubat toplantısında müzakere edilecektir.

Avrupaya gönderilecek talebe

Bu sene lise olgunluk imtihanını kazananlardan on gençin tahsil maksadile ecnebi memelcketlere gönderilmesine karar verilmiştir. Bu gençler, ziraat, iktisad ve maliye vekâletlerile harita umum müdürlüğü tarafından gönderileceklerdir. Bunun için bir müsabaka imtihanı açılacaktır. İmtihan için 23 ikinci teşrine kadar İstanbulda ve Ankarada müracaat kabul edilecektir. İmtihanlar İstanbulda Vefa, Ankarada erkek lisesinde ayın yirmi beşinde yapılacaktır.

İzmir mektupları

Bergama akropolünü ziyaret kolaylaştı

Bergamada her sene 15 mayısta 7 gün 7 gece sürecek festival yapılacak

Bergama, (Akşam) — Bergama havalisinde bulunan muhtelif medeniyetlere aid harabe ve eserleri, halkın ve asarı âtika meraklıları ile seyyahların hiç zorluk hissetmeden kolayca görmeleri ve tetkik edebilmeleri imkânı temin edilmiştir. Bergama şehrinden, milâddan evvel ve sonraki medeniyet devirlerine aid muhtelif harabelerin bulunduğu Bergama Akropoluna çıkmak için vilâyetçe yaptırılan turistik yol, Akropolun bulunduğu 335 metre irtifaa kadar uzanmaktadır. Açılma merasimi yapılmış olan bu yol, geniş ve tehlikesizdir. Otomobillerin dağa tırmandıkları sırada, ta denize kadar uzanan ve beri tarafta ufukları kapayan sis içindeki dağlarda nihayet bulan o kadar güzel manzaralar vardır ki, insan, yalnız bu güzel manzaraları görmek için buraya çıkabilir ve yüksek bir zevk duyar, şehrin dar ve tozlu muhitinden bir an için olsun uzaklaşmış olur.

Akropola kadar çıktıktan sonra, oradaki eserleri birer birer görmek ve tetkik etmek için en az iki, üç saatlık bir zaman lâzımdır. Bergama Akropolu, Amerikalıların mühim bir para sarfile meydana çıkardıkları Atina Akropolundan on misli büyük ve muhteşemdir. Atina Akropolunu meydana çıkarmak ve restore etmek için 220 bin lira sarfedilmiştir. Bergama Akropolunun meydana çıkarılması için bukadar çok para sarfedilmemiş olmakla beraber Bergamadaki eserlerin daha çok zengin ve daha çok tarihî ehemmiyeti haiz olduğu aşikârdır.

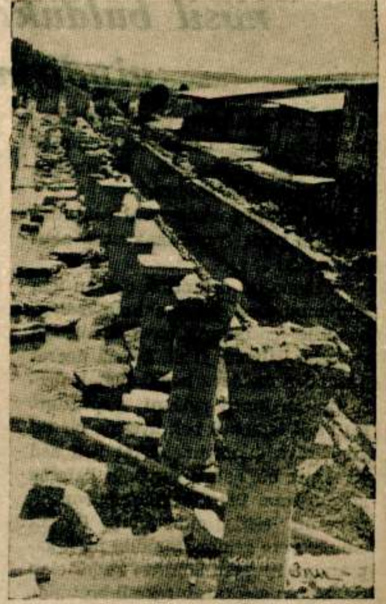
Şurada 50 bin, burada 25 bin, daha ötede 15 bin kişi alan tiyatro harabelerinden başka iki yerde de üç bin ve iki bin mektepli alan iki tiyatro harabesi göze çarpıyor. Bunları görünce, Milâddan evvelki tarihlerde tiyatroya ne derecede ehemmiyet verildiği derhal anlaşılıyor. Yüksek bir sanat olarak kabul edilen tiyatro, o vakit mekteplere kadar sokulmuştu.

15 bin kişi alan tiyotroda imparatorun yeri hâlâ bozulmamış, duruyor. Tiyatroların yanında Baküs mabetleri de ihtişamla yükseliyor. Triyan ve Bereket mabetleri, başka yerlerde bulunmayan tarihî harabelerdir. Bergama Akropolunun henüz iki kısmı meydana çıkarılmıştır. Dağın eteğine doğru uzanan kısımda 15 yaşındaki çocuklarla 17 yaşındaki delikanlılara aid açık ve kapalı jimnastik yerleri ile o vakıt hamam safalarına ne derece ehemmiyet verildiğini gösteren hamam harabeleri bulunuyor.

Milâdin ikinci yılına kadar insanlar sıcak su ile yıkanmasını bilmiyorla, yalnız soğuk su ile yıkanıyorlardı. Gene tarihlerin yazdığına göre, 15 ve 17 yaşlarındaki kız ve erkekler, bu jimnastiklerde beden terbiyesi hareketleri yaptıktan sonra hiç bir tesettür kaidesine tabi olmadan hamamlara girer, yıkanırlardı. Bu hamamlarda on, on beş gün kalıp istirahat edenler daima görülürdü. Yağmurlu havalarda gençlerin beden terbiyesi ve koşu yapmaları için de 200 metre uzunluğunda bir kapalı jimnaz yeri vardır.

Jimnazların alt kısmında 17 nci asırda yaptırılmış kale harabeleri bulunuyor. Fakat asıl mühim nokta, jimnazla Akropolun en üst kısmında bulunan harebeler arasında henüz dört, beş metre toprağın altında bulunan el değmemiş, meydana çıkarılmamış harabe ve eserlerin mevcudiyetidir. Bunların, Cumhuriyet devrinde, zamanla birer birer meydana çıkarılacağı tabiidir. Şimdi altı metre genişliğinde açılmış olan Akropol turistik yolu, dört metre daha genişletilerek asfalt inşa edilecektir. Bu suretle Bergama, ileride dünyanın en mühim ve hâttâ birinci derecede bir seyyah şehri olacaktır. Bergamayı İzmire bağlıyan mühim yol da 700 bin lira sarfile inşa edilmiş büyük ve yepyeni bir yoldur.

Bergamada her sene 15 mayısta yedi gün yedi gece devam edecek festival tertip edilmiştir. Bergama festivalinde Akropoldaki hamamlara su akıtılacak, milâddan evvel olduğu gibi halk bu hamamlarda yıkanacak, gençler spor eğlenceleri yapacak, Bereket mabedinde, yılın ilk mahsullerinden ekmekler pişirilecektir. Bu festivale, İzmir ve hâttâ İstanbuldan gelecek oanların çok olacağı tahmin ediliyor. Bergama festivali, her sene tekrar edilecektir.

Bergama Eskülapyonunda kapalı jimnaz

Her gün bir hatıra

(Baş tarafı 7 nci sahifede)

parka erkekle kadınların birlikte girmesi meselesini hallederim. Sen şimdilik parka yalnız erkeklerin girmesile iktifa et.

— Peki kadınlar.. onlar hava almıyacaklar mı?

Cemal paşa:

— Kadınlar için de dedi, ayrı bir gün tayin et.. sonra kadın ve erkek birlikte parka girmelerini temin ederiz. Bir ay sonra da Cemal paşa bunu bana temin etti. Fakat bir ay yüzlerce imzasız mektub aldım. Kadınla erkek birlikte parka girmelerine vesile olduğum için bana ne küfürler! O zamanki düşünceyi tasavvur edin. Şimdiki zihniyetimizle mukayese buyrunuz..

Bundan sonra parkın ikinci kısmını yaptırttım. Rıhtım yaptım. Köprüyü genişlettim. Bütün bunları 6000 altın liraya yaptırttım. Benim niyetim parkı Ahırkapıya kadar yapmaktı. Ve bunu yapsaydım dünyanın hiç bir tarafında böyle bir park olmıyacaktı.

SANDUKADAN NE ÇIKTI?

Alemdar caddesini genişletirken buradaki tekkeler yüzünden Babı meşihatle neler çektim. Parkın tam karşısındaki tekkeyi Meşihat kaldırtmak istemiyordu. Ben bir gece tekkeyi kaldırttım. Sandukayı açtık. Bir de ne göreyim? Meşhur bir evliyanın iskeletini bulacağımız yerde bir büyük öküz kemiği.. bu vaziyeti polisin ve halkın önünde tespit ettirdim. Ve şeyhislâm Hayri efendiye bildirdim. O zamandanberi Hayri efendi ile aramız açıldı. Senelerce halk bu öküz gemiğine adaklar adamış ve türbedarlar halkla böyle alay edip para toplamışlar...

Sonra Alemdar caddesinin ortasında büyük bir çınar vardır. Bu çınar ağacının gövdesine büyük bir taş gömülüdür. Bu taşın oraya nasıl girdiğini bir çokları bilmez ve bana sorarlar... Ben de soranlara anlatırım. Bu ağacın arkasında bir duvar vardı. Duvarın bir taşı ağacın kovuğuna sıkışmış kalmış. Ben duvarı yıktırınca taşı oradan çıkarmadım, taş hâlâ oradadır...

H. F. Es

Her akşam bir hikâye

Yarın beşinci sene

Genç kadını yavaşça ileriye doğru itti. O hayretler içinde, gözlerine inanamıyarak kapıda duruyordu. Salonun elektriklerini yakmak için önlerinden yürüyen hizmetçi ayaklarının ucuna basar gibi yavaşça çekildi. Kapıyı kapadı. Şevket, kazandığı zaferin gizli gizli tadını duyar gibi memnun, duruyordu.

Genç kadın şimdi salonun ortasında ayakta idi. Zarafeti, güzelliği, teraveti ona her zamanki mağrur ve muazzam halinden çok daha fazla yakışıyordu. Bakışlarındaki hayranlık o dakikada güzelliğini unuttuğunu gösteriyordu.

Çünkü güzel olmağa ve güzelliğini muhafaza etmeğe o kadar ehemmiyet veriyordu ki çehresindeki bu cüret ifadesinin simasındaki cazibeye halel verdiğini farketseydi derhal kendisini toplardı.

Bir erkeğin dikkatli nazarları altında böyle sakit ve hareketsiz durarak etrafı hayran hayran seyre dalmak için Nazlının gerçekten fevkalâde bir manzara ile karşılaşmış olması icab ederdi.

İçinde gıpta ve hased karışık bir anlayıcı gözile salondaki zengin ve antika döşemeye, eşyalara ve biblolara bakıyordu. Hakiki on altıncı Lui salon takımına yakışacak perdeler, mobilyalar cidden bir müzeye lâyık şeylerdi.

Mütebessimane, hayretini ifade etti:

— Ne güzel şey! Hiç hayalimden geçmezdi.

— İki gözüm, sizin bu hayranlığınız benim için en büyük bir zevk, en büyük bir mükâfat teşkil ediyor.

— Âdeta rüya görüyorum gibi. Bu güzel eve beni getiren lüks otomobil, bu kadar zevki selime muvafık surette döşenmiş bu apartıman... Tabii bir rüya âlemi...

Yanındaki erkeğin kolunu tutarak ve başını omuzuna dayıyarak mırıldandı:

— Şevket... Bu rüya ama onu beraber görüyoruz, değil mi?

— Leman!

— Sus, kuzum... Bu ismi istemem. Leman senin kalbine çok acılar verdi. Ona düşmanım ben artık... Beni Lili diye çağır. Kimsenin bilmediği bu yeni isim bizi bir saadet rüyası içinde ilelebet biribirimize bağlıyacak bir tılsım olsun isterim. Kaybedilmiş beş senemiz var. Bunun acısını silmek lâzım. Anlıyor musun?

— Yarın tam beş sene oluyor, sevgili Lili...

— Evet, sahi, yarın...

— Ben o vakit küçük, fakir bir banka kâtibi idim. Ne servetim vardı ne istikbalim. Ruhumun bütün ateşile seni seviyordum. Ne kadar da safdildim. Senin yanında beraber geçireceğimiz saadetli günleri düşünmek gibi bir cüretkârlığa kalkıyordum. Benim bu şiddetli aşkıma mukabil sende bir lâkaydlık görür gibi olmuştum. Fakat bunu kendi mahçupluğuma, beceriksizliğime hamlediyordum. Halbuki, bir gün... senin veda mektubunu aldım. Yarın tam beş sene oluyor.

— Şevket, bırak bu acı hatıraları... Bugün, aradan o kadar vakit geçtikten sonra beni görmeğe geldiğin zaman, budalaca terkettiğim o ehemmiyetsiz banka kâtibinden sende hiç eser görmedim.

— Bu fikrinde ne kadar sebat edebileceksin, Lili?

— Seni seviyorum Şevket, hem ilelebed seveceğim. Sana karşı çok fena davrandığımı itiraf ediyorum. Fakat ben yalnızım. Anlıyor musun, yapayalnız. Sen duyduğun acıya bakarak hakkımda insafsızca bir hüküm veriyorsun. Bitaraf olamazsın. Ben şu dakikada kalbimde duyduğum derin azaba ve nedamete bakarak hakkımda hüküm veriyorum. İçimdeki samimiyet esbabı muhaffefe teşkil ediyor. Biribirlerinin olanlar biribirlerile böyle kavga edebilirler, Şevket. Fakat biz daha kalblerimizdeki iştiyakın sıcak kaynağından kana kana içmedik. Haydi, gel Şevket, nişanlılığımızda olduğu gibi beni öp.

Şevketin kolları arasına sokulan Lili dudaklarında o meşhur tebessümünü âşıkına uzatıyordu. Delikanlı hafif bir tereddütten ve bir baş dönmesi geçirdikten sonra kendisini topladı.

— Hayır, dedi. Bu gece olmaz. Yarın, Ancak yarın bu tekrar buluşmayı ve birleşmeyi buselerimizle mühürliyebiliriz.

Lili şımarık bir çocuk gibi sitemli bir bakışla dudak büktü:

— Yarın mı? Neden o kadar geç?

— Beş sene evvel benden ayrıldığını haber veren mektubu aldığım zaman, saat tam dokuz buçuktu. Yarın sabah, ayni saatte bu odada tekrar buluşuruz ve aşkımıza yarım kaldığı noktada tekrar başlarız.

— Ne kadar çocuksun, Şevket!

— Bu akşam biz henüz biribirini tanımağa çalışan iki yabancıyız. Nerede ise gece yarısı olacak. «Yarın» bizi bir arada görmelidir. Otomobilim seni evine götürsün.

— Yalnız mı? Sen gelmiyecek misin?

— Hayır. Yarını beklemek çok uzun sürmez. Saat on ikiye çeyrek var. Artık ayrılmak zamanı.

Şevket, genç kadının gözlerindeki davet ve teşvik pırıltılarına ehemmiyet vermeden onu salondan çıkardı. Uzattığı ele âdeta bir sadaka verir gibi bir buse bıraktı ve tekrar etti:

— Yarın tam dokuz buçukta.

***

Bir saat sonra salonun kapısı açıldı. Altmış yaşlarında bir adam, arkasında bir hizmetçi kadın ve Şevket ile içeri girdi. Şevkete:

— Bu gece, dedi, son gecen değil mi? Ben senin hizmetinden memnundum. Yanımdan ayrılmamalı idin, Şevket.

— Yarın sabah vapur erkenden kalkıyor beyefendi. Memlekete gitmeğe mecburum.

— Yerine bıraktığın adamdan eminsin ya?.

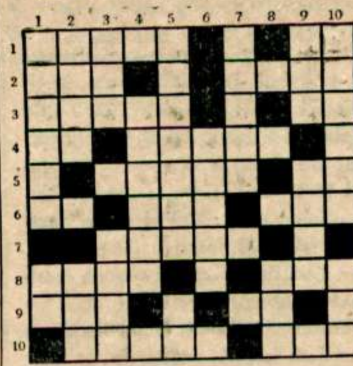
— Hiç merak etmeyiniz, efendim. Beni aratmaz.

***

Hizmetçilere mahsus odasına giderken Şevketin dudaklarında acı bir gülümseme vardı. Ayni zamanda, ertesi sabah o para düşkünü kalbsiz kadının uğrıyacağı hayal sukutunu ve içinde duyacağı zillet hissini düşünerek intikamını almış bir adam memnuniyetile rahat ediyordu.

Hikâyeci

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

1 — Para müessesesi (5) Yama (2)
2 — Su ortasında kara (3) Yaramaz değil (4)
3 — Köpüren deniz suyu (4) Hayâ (2)
4 — Beyaz (2) Yadetmek (5)
5 — Damızlık (5) Nida (2)
6 — Çok değil (2) İnce kum (3) Yeryzü (3)
7 — Yüzü noktalı (5)
8 — Koyuvermek, paydos (4) Bizi doğuran (3)
9 — Açıklık (3) Sanat (2)
10 — Desise (5) Kalın kumaş (3)

Yukardan aşağı:

1 — Sıva (6) Beyaz (2)
2 — Adanan şey (4) Çizgi (3)
3 — Ata çakılan (3) Hiç olmazsa (4)
4 — Himmet (6)
5 — A... Ateş (7) Kırmızı (2)
6 — Çivili (5)
7 — Para mukabili oyun (5)
8 — Orta (3)
9 — Göz rengi (3) Şimendifer (3)
10 — Zeki (6) Avuç içi (3)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa: 1 - Çamaşır - İt 2 - Aya - Aza 3 - Ki - Ayak 4 - Islak - Ma 5 - Kılıf 6 - Ter - Âlim 7 - Amin - Dem 8 - Şakire - Ada 9 - Ilık - Tane 10 - An Ta.

Yukardan aşağı: 1 - Çakıltaşı 2 - İs - Ala 3 - Ma - Rakı 4 - Ay - Ak - Mika 5 - Şarkı - İz 6 - Lânet 7 - Akıl - An 8 - Ay - Fidan 9 - İzam - Medet 10 - Takat - Ma.

Radyo

11 Teşrinisani 936 Çarşamba

İstanbul: Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Dyalog: Bedia, Vasfi Rıza tarafından, 20 Sine Kemani: Nuri ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 Orkestra, 1- Keler - Bela: (Macar konseri) üvertür, 2- Rich - Strauss: (Penbe süvari) vals, 3- Franz von Blon: (Ay ışığında), 4- Sarasate: (İspanyol dansı), 5- Padarevski: (Yolcu türküsü), 6- Ocki-Albi: (Acem ninnisi), 7- Ocki-Albi: (Musahabatı musikiye), 8 - Michel: (Puseler serenadı), 9- Macar halk şarkısı, 22 Plâkla sololar, 22,30 Ajans ve borsa haberleri, 23 Son.

12 Teşrinisani 936 Perşembe

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,5 Plâkla hafif müzik. 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Monolog: Hazım tarafından. 20 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 20,30 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 21 Orkestra. 1 - Rossini: (Sevil berberi) operasının uvertürü. 2 - Strauss: (Limon çiçekleri memleketi) vals. 3 - Rimski - Korsakoff: (Güneşe hitap). 4 - Jarnefelt: (Prelüt). 5 - Glasuneff: (Mevsimler balesinden kar). 6 - Lehar: (Gönlümüze aşkı ilham eden kimdi). 7 - Kalman: (Çardaş Fürstin operetinden parçalar. 6 - Rode: (Nişan resmi geçiti) entermezzo. 22 Plâkla sololar. 22,30 Ajans ve borsa haberleri. 23 SON.

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Maçka, Taksim: İstiklâl caddesinde Kemal Rebul, Kurtuluş caddesinde A. Galapulo, Beyoğlu: Galatasaray, Posta sokağında Garih, Galata: Topçular caddesinde Hidayet, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Salih Necati, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: Saraçhanede İbrahim Halil, Karagümrük: Ahmed Suad, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nuri, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Etem Pertev, Beşiktaş, Süleyman Receb, Kadıköy: Rifat Muhtar, Modada Alâeddin, Üsküdar: İttihad, Fener: Emilyadi, Beyazıd: Kumkapıda Belkis, Küçükpazar: Hasan Hulûsi, Samatya, Çula, Alemdar: Cağaloğlunda Abdülkadir, Şehremini: Topkapıda Nazım.

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Şaban 25 — Ruzu Kasım 4

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	12,06	1,48	7,03	9,43	12,00	1,34
Va.	5,01	6,43	11,58	14,38	16,55	18,29

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No. 13

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: **İSKENDER F. SERTELLİ** — No 12

Hattâ bu vaziyet karşısında Kemal reis, kaptan Gastonun plânını sabaha karşı ikinci bir hamle ile tatbik etmeyi bile düşünmüşse de, ortalık aydınlanınca düşmanın müdafaa etmek imkânını bulacağını tahmin etmiş ve bu fikrinden vaz geçerek yola düzülmüştü.

Kaptan Gaston da Türk donanmasile birlikte dönüyordu.

— 3 —

AHMED SELİME YARDIMCI GİDEN TÜRK DENİZCİLERİ

Endülüs zabitleri, kaleye gelen Türkleri görünce şaşırdılar.

Ahmed Selim ve arkadaşları surların üstündeki kulelerden deniz üstünde olup bitenleri seyrediyorlardı ama, bu kargaşalığın içyüzünü bir türlü anlıyamamışlardı.

Gerçi kaptan Gastonun kaçırdığı İbrahim, kaleye çıktığı zaman kardeşine Türklerden yardım gördüğünü ve Türk donanmasının Mayorka adasında beklediğini söylemişse de, Ahmed Selim donanmanın Malkaya geleceğini aklından bile geçirmemişti.

Kale muhafızı seksen kadar Türk denizcisinin surlardan yukarıya nasıl çıktığına hâlâ hayret ediyordu.

İbrahim Türkleri görünce sevindi:

— Siz de kaptan Gastonun gösterdiği gizli yoldan geldiniz, değil mi?

Diyerek bir çoğunun boynuna sarıldı.

Ahmed Selim derhal şehre gönderdiği bir haberle Türklerin Endülüse yardıma geldiğini ilân etmişti.

Cebelülfaruk kalesi muhafızı şehir halkının maneviyatını bu suretle takviyeye çalışıyordu.

İspanyollar, el altından Malka zenginlerine haber göndererek, şehrin teslimine gayret etmeleri kendileri için çok faydalı olacağını bildiriyorlardı. Malkada İspanyollara teslim olmak istiyenler yok değildi. Fakat, bunlar muhtelif adalardan buraya gelip yerleşmiş hıristiyanlardı.. ve sayısı ancak üç yüzü bile geçmiyordu.

Hıristiyanlar kaleye hâkim olan müslüman zabitlerin kılıcından kurtulmak için onlara dost görünüyorlar, fakat el altından şehirde ve kalede olup bitenleri İspanyollara haber vermekten geri durmuyorlardı.

Türklerin Malkaya girdikleri gecenin ertesi günü iri boylu ve çok heybetli görünen Türk denizcilerinin toplu bir halde şehirde dolaşmaları, düşmana hafiyelik edenleri oldukça korkutmuştu.

Aradan bir kaç gün geçince, Türklerin Malkaya girdiklerini İspanyollar da haber almışlardı. Fakat, sayısı hakkında doğru malûmat elde edemediklerinden tereddüd içinde kaldılar. Ahmed Selim bu işte düşmana güzel bir oyun oynamayı ihmal etmedi.. yerlilere Türklerden kaleye yardımcı olarak gelenlerin bin kişiden fazla olduğunu söyledi.

Düşmanın binlerce kişilik büyük ordusu karşısında bin kişinin ne ehemmiyeti vardı?

Fakat İspanyollar böyle düşünmüyordu.. Cebelülfaruk kalesine bir zabitin yardımcı olarak gitmesine bile meydan vermedikleri halde, bin Türkün kaleye girmeleri elbette mühim bir işti.

İspanyollar Türklerin harpte ne kadar inatçı ve becerikli kimseler olduğunu da bir çok denemelerden sonra anlamışlardı.

Başkumandan Don Petro deniz üstünde ateş köpürüyor, gemilerin sancak direklerinde asılmış bir çok İspanyol askerlerinin cesetleri görünüyordu.

Don Petro gözcüleri bu işte mesul tutarak mütemadiyen ipe çekiyordu.

Koskocaman bir donanmanın gece yarısı apaçık bir limanda baskına uğraması küçük bir hâdise değildi. O güne kadar hiç bir milletin deniz tarihi böyle bir baskın hâdisesi kaydetmemişti.

Bir avuç Türkün Malka kalesine girişi İspanyolları o kadar korkutmuş, o derece sinirlendirmişti ki.. kara karargâhında oturan kral ve kraliçe bile bu hâdise üzerine - kaleden bir huruc hareketi yapılması ihtimalini düşünerek - ordu merkezini bir kaç kilometre geriye çekmeğe mecbur olmuştu.

Kral Ferdinand hiddetinden ateş püskürüyordu.

«Limanda duran altmış parça geminin arasından kaleye girmeğe muvaffak olan Türk denizcilerine acaba şeytanlar mı yardım etti?» Diyerek telâşa düşen kraliçe İzabel bile bu işin sırrını keşfetmek sevdasına düşmüştü.

Vaziyeti yakından gören hiç bir İspanyol bu hâdiseyi havsalasına sığdıramıyordu.

Don petro Fernandez gibi meşhur bir ordu kumandanı o gün ilk defa kral tarafından sorguya çekilmişti.

Petro Fernandezin:

— Az kaldı Türklere esir düşüyordum...

sözile başlıyan müdafaası çok heyecanlı idi. Kral Ferdinand kumandanına itimadı olmasaydı, sadakatinden bile şüpheye düşecekti.

O gün İspanyol ordularının kara ve deniz zabitlerinden mürekkeb büyük bir (meclisi meşveret) toplanmıştı.

Kral Ferdinand bu meclise riyaset ediyordu.

Bu toplantıda Türkler hakkında mühim krarlar verilecek ve Türk donanmasının İspanyol sularından ne suretle çıkarılacağı tesbit edilecekti.

Meclise engizisyon mahkemesine mensup bir çok papazlar da davet edilmişti.

***

«İSPANYOL HARB MECLİSİ» NDE NELER GÖRÜŞÜLDÜ?

Don Petro Fernandez kendini müdafaa ettikten sonra Malka kalesinin çok yakında ele geçirilmesi için gizli tertibat alındığından bahsetti:

— Ahmed Selimi ve arkadaşlarını belki bir hafta, belki bir ay sonra.. fakat herhalde çok kısa zaman içinde esir alacağım.

(Arkası var)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

280 Adet Kova
6 » Kanca
11 » Balta
27 » Yangın söndürme aleti
100 Metre hortum
4 Adet Yangın çanı
1 » Merdiven 6 metre

1 — Yukarıda cins ve miktarları yazılı 7 kalem yangın malzemesi şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık, 17/11/936 tarihine rastlayan salı günü saat 14 de Kabataşda levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri lâzımdır. (2604)

★

1 — Nümune ve şartnamesi mucibince 50 000 kilo siklop çemberi pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 12/11/936 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazrlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri lâzımdır. (2555)

★

200 paket 12/24 makine ipliği «örneği vardır» saat 14
1000 adet 40 s/m kıyım bıçağı « resmi vardır» saat 15

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem malzeme şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 1/12/936 tarihine raslıyan salı günü yukarıda yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parsız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (2872)

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Nafıa Bakanlığından:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Müstakil jandarma taburu mutbak, yiyecek anbarı ve su yalağı inşaatıdır. Keşif bedeli 29692 lira 96 kuruştur.

2 — Bu işe aid evrak şunlardır.
A — Eksiltme şartnamesi.
B — Mukavelename.
C — Su yalağı projesi
D — Yiyecek anbarı projesi.
E — Mutbak »
Ç — Sıhhat tesisat »
G — Elektrik fennî şartnamesi
H — Sıhhî tesisat fennî şartnamesi.
I — İnşaat fennî şartnamesi
M — Elektrik keşif hülâsası
N — Sıhhî tesisat keşfi.
V — İnşaat » »

İsteyenler bu evrakı 148 kuruş mukabilinde yapı işleri U. müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 23/11/936 pazartesi günü saat 16 da Nafıa vekâleti yapı işleri eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin 2229 lira 97 kuruş muvakkat teminat vermesi ve müteahhitlik vesikası ibraz etmesi lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektuplarını 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Posta ile gönderilecek tekliflerin dış zarflarının mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1632) (2685)

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

İstanbul komutanlığına bağlı birlikler ihtiyacı olan 15500 kilo çekirdekli kuru üzüm açık eksiltme ile 13/11/936 cuma günü saat 14 de ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 2790 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 210 liralık ilk teminat makbuzu veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri (2573)

★

Çatalca Müstahkem mevki eratının ihtiyacı olan 8200 kilo kuru üzüm açık eksiltme ile 13/11/936 cuma günü saat 14,30 da ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 1558 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 117 liralık ilk teminat makbuzu veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2574)

★

Cebeci hastanesi ihtiyacı olan 29 kalem alâta talibi çıkmadığından 13/11/936 cuma günü saat 15,30 da pazarlıkla ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 4368 lira 70 kuruştur. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 328 liralık ilk teminat mektubu veya makbuzile beraber fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri (2575)

★

İstanbul Komutanlığı birlikleri ihtiyacı olan 17000 kilo kuru soğan ihale günü talibi çıkmadığından tekrar açık eksiltme ile 16/11/936 pazartesi günü saat 15 de ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 850 liradır. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 63 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber belli gününde vakti muayyeninde Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2856)

★

Rami kışlasındaki tamirine talibinin vermiş olduğu fiat pahalı görüldüğünden 16/11/936 pazartesi günü saat 15,30 da tekrar açık eksiltme ile ihalesi yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 4118 lira 12 kuruştur. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 309 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2857)

★

İstanbul komutanlığı birlikleri için 80 tane Alafranga ve 250 tane alaturka soba borusu dirseği 2300 tane boru ve 70 tane soba tahtası 27/11/936 cuma günü saat 14,30 da açık eksiltme ile ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 770 liradır. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 58 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2859)

İstanbul belediyesi ilânları

Senelik muhammen kirası 30 lira olan Anadoluhisarında Göksu deresi sokağındaki baraka teslim tarihinden itibaren 937 veya 938-939 senesi Mayısı sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 225 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 17/11/936 salı günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (2651)

★

İcra Vekilleri Heyetinin 8/10/936 tarihli 2/5414 sayılı kararile Kalitarya köyünün belediye sınırı içine alınmış olduğu ilân olunur. (B.) (2866)

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan:

Ayşe Hadiye tarafından Emniyet sandığı namına birinci derecede ipotekli olup yeminli üç ehlivukuf tarafından tamamına (690) lira kıymet takdir edilen Büyük çarşıda Keseciler sokağında eski ve yeni 5 numaralı sağı Sadettin, solu Leon ve saire dükkânları arkası çarşı duvarı önü Keseciler caddesile mahdut zeminden yüksek ve tahta döşeme ve kepenkli tavanı tonoz kemerli döşemeleri harap olan diğer bir kısmı havi olan 11,5 metre murabbaındaki dükkânın 1/3 hissesi açık arttırmağa vazedilmiş olduğundan 4/1/937 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede birinci arttırması icra edilecektir.

Arttırma bedeli kıymeti muhammenenin % 75 ni bulduğu takdirde müşterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün müddetle temdit edilerek 19/1/937 tarihine müsadif Salı günü saat 14 ten 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmasında arttırma bedeli kıymeti muhammenenin % 75 ni bulmadığı takdirde satış 2280 No. lu kanun ahkâmına tevfikan geri bırakılır. Satış peşindir. Arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin kıymeti muhammenenin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lâzımdır. Hakları tapu sicilli ile sabit olmıyan ipotekli alacaklarda diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbiteleri ile birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet 20 gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilli ile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, tenviriye, tanzifiyeden mütevellit belediye rusumu ve vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. Ve 20 senelik vakıf icaresi tavizi de müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak isteyenler 25/11/936 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak arttırma şartnamesi ile 934/6162 No. lu dosyaya müracaatla mezkûr dosyada mevcut vesaiki görebilecekeri ilân olunur. (2848)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Marmara Üssübahri satınalma komisyonundan:

Cinsi	Kilosu	Tahmin Bd. Lira Ku.	M. Teminatı Lira Ku.	İhale günü saati
Ekmek	475,000	47500 00	3562 25	23/İkinciteşrin/936 15
Bulgur	54,000	7020 00	526 50	24/İkinciteşrin/936 15

Yukarda cinsi; miktar ve tahmini bedelleri yazılı ekmek ve Bulgur kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır. Ekmek şartnamesi 2 lira bedel mukabilinde ve Bulgurun bedelsiz olarak komisyonumuzdan ve İstanbul deniz levazım satınalma komisyonundan alınabilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile birlikte teklif mektuplarını muayyen gün ve saatten bir saat evveline kadar komisyona vermeleri ve bu saatten sonra mektuplar kabul edilmiyeceği. (2711)

Balıkçılar Cemiyetinden:

Esnaf Cemiyetleri talimatnamesinin 5 nci maddesi mucibince idare heyetinin tebdil edilecek nısıf âzası için 9/11/936 tarihinde yapılan intihabda ekseriyet hasıl olmadığından, ikinci intihabın 27/11/936 cuma günü Balıkpazarı Helvacı sokağı Yeni Handaki Cemiyet merkezinde saat 10 dan 16 ya kadar yapılacağından esnafımızın Cemiyet cüzdanlarile birlikte gelerek reylerini kullanmaları bildirilir.

İstanbul Bakkalları ve Müstahdemini Cemiyetinden:

Çalışma müddeti biten idare heyetinin yenileştirilmesi için bugün Cemiyet merkezinde yapılan seçimde ekseriyet hasıl olamamıştır. 16/11/936 pazartesi günü Cemiyet merkezi olan Bahçekapı Dördüncü Vakıf han asma kat No. 18 de saat 10 dan 16 ya kadar yeniden seçim yapılacaktır. Cemiyet âzasının hüviyet cüzdanlarile Cemiyet merkezine gelmeleri.

Türk Hava Kurumu İstanbul Şubesinden:

Sayın İstanbul Halkının yardımlarile alınan 9 tayyareye ad konma merasimi 15/Teşrinisani/936 pazar günü tam saat 14 de Yeşilköy tayyare alanında yapılacağını ve bütün yurddaşların bu şerefli törende bulunabilmeleri ve ucuzca gidip gelmeleri için o gün öğleden itibaren akşamın son trenine kadar bütün mevkiflerden Yeşilköy için azimette gidip gelme hakkı bahşeden yüzde elli tenzilâtlı alelâde biletler temin edildiğini sayın yurddaşlara arzeyleriz. (2874)

İstanbul Kambiyo Müdürlüğünden:

Dairemize müsabaka ile 75 lira ücretli bir memur alınacaktır.

Aşağıda yazılı evsafı haiz olanların tahsil, askerlik vesikaları ve nüfus cüzdanı ve bonservislerini raptedilerek el yazılarile yazılmış tercümei hallerini bildirir bir istida ile Dördüncü Vakıf hanında kâin dairemize müracaatları.

1 — Lise mezunu olmak,
2 — Fransızca, Almanca, veya İngilizce lisanlarından birini bilmek.
3 — Askerliği ifa etmiş bulunmak.

İstanbul Harici Askerî
KITAATI İLÂNLARI

Şartnamesindeki değişiklik dolayısile 30000 metre tayyare kanat bezi ile 65600 metre tayyare kanat şeridi yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Tahmin edilen bedeli 25500 lira olup ilk teminat parası 1912 lira 50 kuruştur. İhalesi 24/İkinci teşrin/936 salı günü saat 15 dedir. Şartnamesini 128 kuruş mukabilinde satınalma komisyonundan bizzat müracaat edilerek alınır. Muhabere ile şartname gönderilmez. Eksiltmeye gireceklerin kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 23 üncü maddesinde yazılı belgelerle M. M. V. satınalma komisyonuna ihale günü ve saatinden en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını vermiş bulunmaları. (448) (2725)

★

Sivas Garnizonundaki kıt'at ihtiyacı için 350000 kilo ekmeklik un alınacaktır. Tahmin bedeli 43750 liradır. Şartnamesini okumak isteyenler hergün komisyona müracaat edebilirler. Eksiltme kapalı zarf usuliyle 27/11/936 cuma günü saat 16 da Sivasta arttırma eksiltme komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 3282 liradır. Teklif mektupları 27/11/936 cuma günü saat 15 e kadar komisyona verilmiş bulunacaktır. (460) (2864)

Üsküdar Birinci Sulh Hukuk mahkemesinden:

Üsküdar Selimiyede Harem iskelesinde Karlık bayırında 11 No. da sakinler Sıtkı ve Süreyyaya. Davacı Nazmiye vekili avukat Kâmi Nazım tarafından aleyhinize ikame edilen Selimiyede Harem iskelesi sokağında kâin 59 No. lı bir bap hanenin izalei şuyu davasının cari muhakemesi sonunda: Mezkûr gayri menkulün kabiliyeti taksimiyesi olmadığı anlaşıldığından mezkûr hanenin açık arttırma ile satılarak bedelinin hissedarlar arasında hisseleri nisbetinde taksimine temyiz kabil olmak üzere 2/11/936 tarihinde karar verilmiş olmakla tarihi ilândan itibaren sekiz gün zarfında temyizi dava etmediğiniz takdirde mezkûr karar katiyet kesbedeceği ilânen ihbar ve tebliğ olunur. M. 897

SATILIK BİNA
Kızılay Cemiyetinden:

Cağaloğlunda İstanbul Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Direktörlüğü karşısında Kızılay Mümessilliğinin bulunduğu bina satılıktır. Müracaat mahalli Yeni postane civarında Kızılay hanında (Eski Aksaraylılar hanı) **depo direktörlüğüdür.**

Kütahya Şehri İçme şuyu tesisat ve inşaat eksiltmesi

Dahiliye Vekâletinden:

Kütahya şehrine 4,4 kilometre mesafeden su isalesi ve şehir dahilindeki şebeke için icabeden malzemelerin tedariki ve boru ferşiyatının icrası ile sair buna müteferri imalâtın yapılması ve şehir dahilinde bir depo inşası kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

1 — İşin muhammen bedeli 91443 lira 25 kuruştur.

2 — İstekliler bu işe aid şartname, proje vesair evrakı 460 kuruş mukabilinde Dahiliye Vekâleti Belediyeler İmar heyeti fen şefliğinden alabilirler.

3 — Eksiltme 23/Birinci kânun/936 tarihinde raslıyan çarşamba günü saat on birde Ankarada Dahiliye Vekâleti binasında toplanacak Belediyeler İmar heyetince yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün saat ona kadar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 maddelerine uygun 5822 lira 16 kuruşluk muvakkat teminat.

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — Kanunun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir mani bulunmadığına dair imzalı bir mektup.

D — Nafıa Vekâletinden tasdikli fennî ehliyet vesikası.

5 — Teklif mektupları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli taahhütlü ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla izahat almak isteyenlerin Belediyeler İmar heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri. (1538) (2517)

Tahlisiye Umum Müdürlüğünden:

Tahlisiye müstahdemini için azı 240 ve çoğu 260 takım kışlık elbise kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

23/11/936 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat on beşte Galatada Merkez Rıhtım hanında Tahlisiye umum müdürlüğü satınalma komisyonunda ihalesi yapılacak olan bu elbiselerin muhammen bedeli 4810 lira ve muvakkat teminat bedeli 360 lira 75 kuruştur. İsteklilerin teklif mektuplarını yukarıda bildirilen vakitten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine tevdi etmeleri lâzımdır. Şartname ve elbise nümunesi sözü geçen komisyonda görülebilir. (2702)

Edremit Belediye Reisliğinden:

Edremit Belediyesinin 165 lira ücretli mühendisliği açıktır. Şehir plânını tatbike salâhiyetli isteklilerin evrakı müsbiteleriyle müracaatı. Makine ve Elektrik ve su işlerinde de haizi malûmat olanlar tercih edilecektir. (2744)

Kültür Bakanlığından:

1 — Erkek Sanat okullarının meslekî ve amelî derslerine öğretmen yetiştirmek üzere Ankara Bölge sanat okuluna mülhak olarak «Erkek Ertik öğretmen okulu» açılmıştır. Okul yatılı ve parasızdır.

Okula girebilmek için aşağıdaki şartları taşımak lâzımdır:

A — Türk olmak,

B — Doğumu 1911 (dahil) ve 1916 (dahil) yılları arasında olmak,

C — Beş yıllık bölge sanat okullarının birinden mezun olmak,

D — Veyahut ilk okuldan mezun olduktan sonra en az 7 yıl marangozluk, demircilik veya tesviyecilik sanatlarından birinde bir fabrikada veya atelyede veya serbest olarak çalışmış olmak,

E — Sanat okulundan mezun olanlar, mezun olduktan sonra bu güne kadar bir fabrikada veya atelyede veyahut serbest olarak kendi sanatında çalışmış bulunmak ve bu müddet iki yıldan az olmamak,

F — Öğretmenliğe mani sıhhî bir arızası bulunmamak,

G — Hüsnühal erbabından olduğunu polisce verilen bir vesika ile tevsik etmek,

H — Kültür Bakanlığınca yapılacak tahkikatta ahlâk ve seciyesi itibariyle de öğretmen olabilecek manevî evsafı haiz bulunduğu sabit olmak.

2 — İstekliler,

A — Okul şahadetnamesinin aslı,

B — 4 tane açık başla çıkarılmış vesika fotoğrafı,

C — Nüfus tezkeresinin aslı,

D — Aşı kâğıdı,

E — Yukarıda 5 inci maddede bildirilen sıhhî arızaları bulunmadığına dair tam teşekküllü bir heyeti sıhhiye raporu (raporların nümuneleri Ankara, İzmir, İstanbul, Bursa Bölge sanat okullarından alınacaktır.)

F — Başlama ve ayrılma tarihleri ve çalıştığı mahallerdeki mesai ve sanatındaki kabiliyet derecesi de tasrih edilmek şartiyle yukarıda birinci maddenin «D» ve «E» fıkralarında izah olunduğu gibi çalıştığı fabrika veya atelyelerden alınmış belgeler. (Serbest olarak çalışanlar Ticaret ve Sanayi odalarından belge alacaklardır.)

G — Birinci maddenin «G» fıkrasında izah olunan hüsnühal mazbatası ile birlikte ve hangi sanat okulunda imtihana girmek istediklerini de gösterir istidalarını Kültür Bakanlığına 30/11/936 akşamına kadar ya doğrudan doğruya tevdi edecek veya posta ile taahhütlü olarak göndereceklerdir.

3 — Yapılacak müsabaka imtihanı neticesinde okula tesviyeci, demirci, ve marangoz talebe alınacaktır.

4 — Müsabaka imtihanı yazılı ve amelî olmak üzere Ankara, İstanbul, İzmir Bölge sanat okullarında yapılacaktır.

5 — İsteklilerden Sanat okulu mezunlarının müsabaka imtihanları sanat okulları müfredat programı çerçevesi dahilinde,

A — Umumî teknoloji,

B — Meslekî teknoloji,

C — Hesap

D — Makine ve motörler, (Yalnız demirci ve tesviyeciler için)

E — Sınaî resim,

F — Amelî mesaiden,

6 — Birinci maddenin «D» fıkrasındaki vaziyette yani ilk okul mezunu olanlar 5 inci maddede yazılı derslerden başka sanat okulları müfredat programı çerçevesi dahilinde.

A — Türkçe,

B — Riyaziye,

Derslerinden de imtihana tabi tutulacak ve imtihan günleri ayrıca ilân olunacaktır. (2860)

İstanbul 4 üncü icra memurluğundan:

Seniha, Mukadder, Müzehherin Emniyet sandığına birinci derecede ipotekli olup tamamına yeminli üç ehlivukuf tarafından (2065) lira kıymet takdir olunan Kadıköyünde, Osmanağa mahallesinin Kuşdili sokağında eski 21 yeni 145 ve Mis sokağında 11 No. lu bir tarafı küçük hatun ev bahçesi, bir tarafı mezkûr cadde bir tarafı Hasan ve Emine Hürmüz ev ve bahçesi bir tarafı sokak ile mahdut umum mesahası 173 m2 olup 50 m2 bina ve geri kalanı bahçeden ibaret olan aşağıda evsafı yazılı gayrimenkul açık arttırmaya vazolunmuştur.

Bodrum kat: Zemini toprak bir avlu ikisinin zemini ahşap diğeri toprak üç oda bir helâ, bahçesinde üç ayva ve metrük bir kuyu. Zemin katı: Bir sahanlık, bir sofa birinde yük dolabı olan iki oda, bir helâ, birinci kat: Bir sofa üzerinde üç oda bir helâ, bodrum ve zemin kat pencereleri demir parmaklıklı, içerisinde elektrik tesisatı vardır. Açık arttırmaya vazedilmiş olduğundan 11/1/937 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede birinci arttırması icra edilecektir.

Arttırma bedeli kıymeti muhammenenin % 75 ni bulduğu takdirde müşterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttıranın taahhüdü bakı kalmak üzere arttırma 15 gün müddetle temdit edilerek 26-1-937 tarihine müsadif salı günü saat 14 ten 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmasında arttırma bedeli kıymeti muhammenenin % 75 ni bulmadığı takdirde satış 2280 No. lu kanun ahkâmına tevfikan geri bırakılır. Satış peşindir. Arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin kıymeti muhammenenin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lâzımdır. Hakları Tapu sicilli ile sabit olmıyan ipotekli alacaklarda diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbiteleri ile birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet 20 gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilli ile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Mütevakim vergi, tenviriye, tanzifiyeden mütevellit Belediye rusumu ve vakıf icaresi ve 20 senelik vakıf icaresi tavizi bedeli müzayededen tenzil olunur. Daha fazla malûmat almak isteyenler 1/12/936 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak arttırma şartnamesi ile 934/3198 No. lu dosyaya müracaatla mezkûr dosyada mevcut vesaiki görebilecekleri ilân olunur. (2847)

Iktisat Vekâletinden:

«İŞ KANUNU»nun dokuzuncu «Teşkilât» faslındaki hükümlere göre kurulan «İŞ DAİRESİ»nin Teşrinisani 1936 başından itibaren faaliyete başladığı 145 inci madde mucibince ilân olunur. (1661) (2802)

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü: Enis Til
Akşam matbaası